Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVI., št. 294

Ljubljana, četrtek 19. decembra 1935

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492, Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Prezident Beneš

Zgodovinskemu 13. decembru t. l., ko se je ustvaritelj Češkoslovaške republike dr. T. G. Masaryk, sklonjen pod težo let, odrekel predsedništvu republike, je sledil danes nov zgodovinski dan v analih bratske države, ko si je češkolsovaški narod po svojih zakonitih zastopnikih izbral novega prezidenta v osebi najzvestejšega učenca in sodelavca svojega osvoboditelja in uedinitelja, dr. Edvarda Beneša. Na skupni seji narodnega predstavništva, senata in poslanske zbornice, je bil dr. Edvard Beneš, dosedanji minister zunanjih zadev, izvoljen za predsednika republike s 340 od 440 oddanih glasov. Že takoj pri prvi volitvi je torej dobil daleč nad potrebne tri petine oddanih glasov in je tako ta velepomembni dogodek v zgodovini češkoslovaškega naroda zapečaten s tem edinim svečanim glasovanjem.

Težavne so notranje razmere dandanes povsod, v vseh državah, tudi v tistih, ki se vladajo po odločnih demokratskih načelih. To dokazujejo tudi dogodki, ki so se razvijali pred predsedniškimi volitvami v Češkoslovaški. Vendar pa je češkoslovaški narod, ko se je po svojih predstavnikih z ogromno večino izrekel za dr. Beneša, slovesno manifestiral, da je njegov genij slutil, da ni nikogar, ki bi bil vrednejši in sposobnejši od njega. Ob enem pa je jasno izpričal svoje neomajno zaupanje v prezidenta Osvoboditelja, ki je ob svojem odhodu priporočil dr. Beneša za svojega naslednika.

S prezidentom Benešem prihaja na mesto poglavarja češkoslovaške države spet mož iz preprostega naroda. Dr. Beneš je sin kmečkega rokodelca, ki se je z mnogoštevilno družino pridno, ali težko preživljal. Mlademu studentu je od prvega dne trda predla za vsakdanji kruh. Z najskromnejšimi sredstvi, a neumorno pridnostjo in nepremagljivo energijo se je prebijal skozi studije in se pripravil za vseučiliško kariero. Zaslovel je kot sociolog in prerokovali so mu kot znanstveniku lepo bodočnost. Že iz njegovih študentskih dni so ga vezali intimni odnosi učenca na učitelja Masaryka.

Izbruhnila je vojna. Mladi docent je od prvega dne bil vmešan v takrat še majhni krog iredentistov. In ko je prof. Masaryk iz inozemstva zahteval sodelavcev, je dr. Beneš med prvimi zapustil ženo in dom, eksistenco in kariero in pobegnil v emigracijo. Bilo je to l. 1915., ko so se nemške armade valile v osrčje Rusije in se je pripravljala poplava Balkana. Tedaj so avstrijske in nemške zvezde jasno sijale in podjarmljenim narodom je bila bodočnost zakrita s temnimi oblaki. Le neskončni idealizem in neomahljiva vera sta bila v tistih dneh opora ljudem Masarykovega in Beneševega kova. Njihov optimizem pa je krepil ves narod, da je čvrsto vzdržal tudi v najtežjih časih.

Danes, ko je zavzel nekdanji mladi emigrant najvišje in najčastnejše mesto, ki ga more poveriti češkoslovaški narod svojemu sinu, se ta narod gotovo z globoko hvaležnostjo spominja neizmernih zaslug, ki si jih je stekel novi prezident za osvoboditev in zedinjenje, a nič manj tudi za utrditev in ugled nove mlade države. Kadarkoli se imenuje Masarykovo ime, zveni poleg njega ime dr. Beneša.

Sokol od mladih let se je dr. Beneš pri svojem delu ravnal po starem častitljivem geslu: »Ne dobiček, ne slava!«. Ko so v mladi državi slavili triumfalno zmago, je skromno sedel za mizo konference v Parizu. S svojo spretnostjo in temeljitim poznavanjem najzapletenejših mednarodnih vprašanj si je pridobil ne samo zavidnih uspehov za svoj narod in njegovo državo, temveč tudi občudovanje in spoštovanje vodilnih državnikov velikih narodov, ki brez pridržka priznavajo dr. Beneša za enega najsijajnejših diplomatskih in državniških talentov nove Evrope. Dr. Beneš se je vrnil domov šele, ko je mogel prinesti s seboj mirovne dokumente, s katerimi sta bili zajamčeni samostojnost in neodvisnost Češkoslovaške republike. Od tedaj je dr. Beneš do včeraj nepretrgoma kot minister zunanjih del vodil mednarodno zunanjo politiko svojega naroda. Nadaljevalo se je ono tesno, tako plodno sotrudništvo dveh velikih mož, starega Masaryka in mladega Beneša, mladega po letih, saj je šele pred kratkimi meseci imel svojo 50 letnico, pa mladega tudi po duhu, volji in energiji.

Izvolitev za predsednika je kronanje velikega dela ministra Beneša, a je istočasno garancija, da bo bratska republika v svoji politiki notranje demokratične discipline in naporov za ohranitev miru, v najožji zvezi z našim jugoslovenskim narodom in ostalimi prijatelji in zavezniki, korakala odločno po preizkušenih načelih. Zlasti mednarodno udinstvo Male antante in bratska intimnost z Jugoslavijo sta dobili z včerajšnjo izvolitvijo novo potrditev in okrepitev.

Jugoslovenski narod z radostjo pozdravlja izvolitev dr. Edvarda Beneša, saj spoštuje v novem prezidentu svojega najiskrenejšega in najboljšega prijatelja. Prezident Beneš spada med one, ki jih druži z našo nacijo ne samo zavest skupnosti interesov, temveč je njegov odnos napram nam prežet z ono prisrčnostjo, ki daje besedi »bratski« šele pravo vsebino. Ko Jugosloven govori z dr. Benešem, ima občutek, da govori s svojim človekom; novi prezident Češkoslovaške republike kaže za probleme in skrbi našega naroda in njegove države zanimanje in razumevanje, kakor ga more imeti le človek, ki se čuti z našim narodom notranje povezan. Nešteto je javnih delavcev, politikov in državnikov, s katerimi je za časa vojne in po vojni sodelovaj dr. Beneš, ki pozna in ceni naše ljudi iz vseh delov naroda in iz vseh krajev naše domovine. Karakteristično pa je, da so ga najintimnejše vezi vezale s kraljem Uediniteljem, v katerem je dr. Beneš spoštoval velikega vladarja in velikega človeka, a ki je s svoje strani v dr. Beneša imel zaupanje, kakršno se redko najde, in je v njem cenil svojega najzaslužnejšega sodelavca za mir in prijateljstvo med narodi. Naslednik velikega Tomaža Masaryka je skupaj z našim narodom dedič izročila kralja Uedinitelja o skupni borbi obeh bratskih narodov za njuno skupno srečo in bodočnost.

Jugoslovenski narod čestita bratskemu češkoslovaškemu narodu k novemu prezidentu z iskreno in toplo željo za srečno vlado predsednika republike dr. Edvarda Beneša.

Beneš izvoljen z ogromno večino

Izvoljen je bil že takoj pri prvem glasovanju — Dobil je 340 glasov, 76 glasovnic je bilo praznih, 24 glasov je dobil dr. Nemec, ki pa je že prejšnji večer odklonil kandidaturo — Veselje po vsej državi — Ganljiv sestanek učitelja in učenca

Praga, 18. decembra. r. Za vso Češkoslovaško republiko je bil danes zgodovinski dan. V sloviti vladislavski dvorani na Hradčanih se je sestalo narodno predstavništvo, ki ga tvorita poslanska zbornica in senat, da po ostavki prvega prezidenta republike izvoli njemu vrednega naslednika. Čeprav je za edinega resnega kandidata od vsega početka veljal dr. Beneš in je sam Masaryk ob svojem odstopu priporočil njegovo izvolitev, so vendar notranje politične napetosti dovedle do tega, da so nekatere politične skupine iskale drugih kandidatov. Nekaj časa se je celo zdelo, da se bodo odločili proti dr. Benešu tudi češki agrarci, ki so se očividno bali, da bi mogla Beneševa izvolitev preveč ojačiti v notranji politiki njihovega glavnega konkurenta, narodno socialistično stranko, med katere voditelje spada tudi dr. Beneš. Postavljena je bila kandidatura uglednega znanstvenika in nacionalnega delavca vseučiliškega profesorja dr. Bohumila Nemca. Vse do sinoči je bila situacija nerazčiščena. Po dolgotrajnih pogajanjih in po zaslugi državniške uvidevnosti odločujočih političnih voditeljev pa je bil v kasnih večernih urah dosežen sporazum in so se tudi agrarci kot najjačja češkoslovaška stranka odločili glasovati za Beneša. Prof. Nemec, ki je itak le pod pritiskom sprejel kandidaturo, je na kandidaturo zopet resigniral, tako da je dr. Beneš ostal edini kandidat.

Romanje na Hradčane

Praške ulice so danes nudile sliko izredne svečanosti. Vse je bilo v zastavah, listi pa so izšli v svečanostnih izdajah, posvečenih državniški osebi dr. Masaryka in današnjemu zgodovinskemu dnevu volitve njegovega naslednika. Že v zgodnjih jutranjih urah so bile praške ulice izredno živahne. Železniška uprava je za danes dovolila velike popuste, ki so jih prebivalci izven Prage izkoristili v ogromnem številu, da prisostvujejo v Pragi slovesnosti predsedniških volitev.

Preskrbljeno je bilo tudi za filateliste. Pri blagajnah poštnih uradov, zlasti na glavni pošti in na pošti na Gradu je bil že zgodaj zjutraj velik naval, ker so pošte tam žigosale znamke z rdečim žigom »Predsedniške volitve 1935«.

Zgodovinska dvorana

Celo jutro so ogromne množice romale na Hradčane. Zgodovinska dvorana kralja Vladislava je bila za današnje volitve posebej pripravljena. Na čelni strani so bili na vzvišenem mestu pripravljeni prostori za predsedništvo narodnega predstavništva, tik pod njimi pa mali oder, na katerem bo položil novo izvoljeni prezident republike svečano zaobljubo. Nato so bili razvrščeni sedeži za člane vlade, ob strani pa prostori za diplomate. Sedeži senatorjev in poslancev so bili v sredini dvorane, v ozadju pa je bila velika tribuna za publiko in druga za novinarje.

Dvorana je bila okrašena z zastavami in zelenjem in je nudila izredno svečan vtis. Pod visokimi gotskimi oboki so bili nameščeni nevidni žarometi, ki so razsvetljevali strop zgodovinske dvorane.

Velike preglavice je povzročila kurjava. Na vso naglico so morali instalirati posebne naprave za gretje zraka. Vladislavska dvorana je namreč zelo hladna in niti v največji vročini nima nad 12 stopinj. Sedaj so jo kurili že od nedelje, vendar pa je bila še danes dokaj hladna.

Tik pred sejo

Kmalu po 10. uri so se začeli zbirati člani narodnega predstavništva, senatorji in narodni poslanci. Med prvimi sta prispela predsednik poslanske zbornice dr. Malypetr in predsednik senata Soukup. Vsi so bili v svečanih oblekah.

Dostop v dvorano in na sosedna dvorišča je bil dovoljen le s posebnimi izkaznicami. Kljub velikemu navalu je vladal povsod vzoren red. Dočim sta bili prvo in drugo dvorišče rezervirani za razne oficielne predstavnike in delegacije, je bilo tretje dvorišče, na katerem je bila postrojena tudi častna četa z godbo in državno zastavo, določeno za publiko, ki ga je napolnila do zadnjega kotička. Ob 10.15 so zaprli vse dohode v grad, ker je bilo že vse prenapolnjeno

Malo pred 10.30 so prispeli v dvorano člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Hodžo na čelu. Manjkal je edino zunanji minister dr. Beneš, ki je ostal v zunanjem ministrstvu in tam čakal na izid volitev. V diplomatski loži so bili navzoči vsi v Pragi akreditirani diplomatski zastopniki, navzoči pa so bili tudi najvišji cerkveni dostojanstveniki s praškim nadškofom na čelu, zastopniki vojske ter rektorji vseh univerz in drugih visokih šol. Nabito polna je bila tudi novinarska loža, ker je posebej za današnje volitve prispelo v Prago veliko število tujih novinarjev.

Zahvala Masaryku

V slavnostnem razpoloženju je ob 10.35 v napeti tišini otvoril sejo narodnega predstavništva predsednik poslanske zbornice Malipetr, ki je po vrstnem redu tokrat predsedoval narodnemu predstavništvu, dočim je predsednik senata Soukup vršil funkcije podpredsednika. V svojem otvoritvenem govoru je najprej objavil dnevni red, ki je obsegal samo dve točki: volitev predsednika in prisega. V svojem nadaljnjem govoru je Malypeter v ganljivih besedah v imenu vsega narodnega predstavništva in vsega češkoslovaškega naroda izrazil najgloblјo hvaležnost dr. T. G. Masaryku za vse njegovo veliko in neumrljivo zgodovinsko delo. V daljših izvajanjih je orisal življenjsko delo in zasluge dr. Masaryka za češkoslovaško republiko in poudaril, da hoče ostati češkoslovaški narod vselej zvest načelom dr. Masaryka in tradiciji, ki jo je zapustil. Ohraniti in do skrajnosti hočemo razviti njegovo veliko dediščino. Tudi če Masaryk ni več prezident, bo vedno ostal naš »tatiček« in poglavar naše narodne družine. Naša iskrena želja je, je končal svoj govor predsednik Malypetr, da bi nam ostal prvi prezident češkoslovaške republike, naš Osvoboditelj in Zedinitelj, ohranjen do skrajnih mej človeškega življenja.

Besede predsednika je sprejelo narodno predstavništvo z dolgimi navdušenimi ovacijami Masaryku.

Izvoljen pri prvem glasovanju

Predsednik je nato odredil prehod na dnevni red, to je volitev prezidenta republike, ki se vrši brez vsake debate. Prečital je tozadevne določbe ustave in nato odredil glasovanje. Uradniki narodnega predstavništva so razdelili glasovnice in po kratkem odmoru od klopi do klopi z žarami pobrali kuverte z glasovnicami. Glasovanje se je vršilo nenavadno naglo. V 10 minutah je bilo zbiranje glasovnic končano, nakar je predsednik odredil kratek odmor, med katerim so skrutinatorji šteli glasove. Ob 11.30 je predsednik Malypetr objavil naslednji rezultat glasovanja:

Na seji je od skupnega števila 450 navzočih 440 narodnih poslancev in senatorjev ki so se udeležili volitev. Od 440 glasovnic je bilo oddanih 340 glasov za dr. Beneša, ki je s tem dobil že pri prvem glasovanju nad tripetinsko večino ter je izvoljen za predsednika Češkoslovaške republike.

Nadaljnja objava rezultata glasovanja je utonila v viharju navdušenih ovacij in manifestacij novemu prezidentu. Manifestacije so trajale več minut. Šele čez dolgo časa je mogel Malypetr objaviti, da je bilo **76 glasovnic praznih, 24 glasov pa je bilo oddanih za prof. Nemca, čeravno je svojo kandidaturo umaknil.** Ko je Malypetr na podlagi tega izida končnoveljavno ugotovil, da je s tem izidom glasovanja dr. Edvard Beneš izvoljen za prezidenta republike, je bilo to samo znak za nove ovacije in manifestacije.

Kako so glasovali

Za dr. Beneša so glasovale vse stranke narodne koalicije, to so republikanska agrarna stranka, češka socialna demokratska stranka, narodni socialisti, katoliška ljudska stranka, stranka obrtnikov ter obe nemški vladni stranki, socialni demokrati in agrarci, nadalje slovaška ljudska stranka in komunistična stranka. Prazne glasovnice so oddali člani sudetsko—nemške stranke in nekateri madžarski poslanci, dočim so člani Kramař—Stříbrnega bloka glasovali za profesorja Nemca.

Predsednik Malypetr je odredil nato kratek odmor, med katerim je bil podpisan zapisnik o volitvah. Potem je predsednik Malypetr pozval ministrskega predsednika dr. Hodžo, naj odide v stanovanje novoizvoljenega prezidenta republike, mu sporoči izid glasovanja ter ga pozove, naj pride zaradi prisege v narodno predstavništvo.

Med odmorom, ki je zaradi tega nastal, so člani Narodnega predstavništva živahno komentirali izid volitev. Enodušna je bila ugotovitev, do pomeni izvolitev dr. Beneša kontinuiteto Masarykove tradicije. Prav tako pa je bilo tudi soglasno mnenje, da je vladna koalicija odlično prestala to težko preizkušnjo. Izvolitev dr. Beneša pa pomeni tudi poudarek neomajnega edinstva med Čehi in Slovaki. Baš okoliščina, da se je opozicionalna ljudska stranka patra Hlinke odločno postavila na stran dr. Beneša, kaže vso realnost češkoslovaškega edinstva.

Obvestilo prezidenta Beneša

Medtem je prispel predsednik vlade dr. Hodža k dr. Benešu in mu sporočil izid glasovanja. Obenem mu je izročil listino Narodnega predstavništva naslednje vsebine:

»Narodno predstavništvo češkoslovaške republike je v izvrševanju svojih pravic in dolžnosti, ki mu jih nalaga ustava republike, izvolilo vas, gospod prezident, dne 18. decembra 1935., za prezidenta Češkoslovaške republike v dobri veri, da boste spoštovali zakone ter izvrševali svoje delo vestno, da boste imeli vedno pred očmi blagor naroda in države in da boste od njih odvrnili vse škode. Ta listina je izdana 18. decembra v Gospodovem letu 1935.«

Listino so podpisali Malypetr kot predsednik poslanske zbornice, Soukup kot predsednik senata, zapisnikar in vodilni uradniki obeh zbornic. Listina je pisana na pergamentu ter ima na rdečo-belo-modrem traku v srebrnem etuiju velik državni pečat.

V trenutku, ko je dr. Hodža izročil listino dr. Benešu, je zaplapolala na Hradčanih državna trobojka ter je bilo oddanih 21 topovskih strelov. Obenem je startalo s praškega letališča 42 letal, ki so se kmalu pojavila nad Gradom.

Prisega novega prezidenta

Nekaj minut kasneje je prišel predsednik dr. Beneš v spremstvu ministrskega predsednika dr. Hodže in višjih uradnikov predsedniške pisarne na Hradčane in je ob 11.45 stopil v vladislavsko dvorano. V trenutku, ko je stopil predsednik v dvorano, so se sprožile navdušene dolgotrajne ovacije. Dr. Beneš je stopil na pripravljeno tribuno in zasedel prezidentsko mesto.

Predsednik Malypetr je nato zopet otvoril sejo ter s kratkim nagovorom pozdravil novo izvoljenega prezidenta republike, izražajoč prepričanje, da bo dr. Beneš kot učenec sledil svojemu velikemu učitelju in predniku dr. Masaryku ter s krepko roko vodil usodo naroda in države, ki mu jo je zaupalo narodno predstavništvo, kakor tudi, da bo čuval nad ustavo in branil narod in državo vsake škode in nevarnosti. »Da boste to potrdili, boste sedaj pred narodom in predstavništvom položili prisego na ustavo. Pozivam vas, da položite svojo desnico na ustavno listino in da izgovorite besede, ki jih predpisuje člen 65 ustave kot prisego predsednika.«

Vidno ganjen je dr. Beneš z malo tresočim, a vendar krepkim in razločnim glasom izgovoril naslednjo prisego:

»Prisegam na svojo čast in svojo vest, da bom čuval blagor republike in naroda in da bom delal po ustavi in po zakonih.«

Prve čestitke

Ko je po končani prisegi, ki jo je izrekel v grobni tišini in ki so jo vsi poslušali stoje, segel dr. Beneš predsedniku narodnega predstavništva Malypetru v roko, se je v dvorani dvignil nov vihar navdušenja. Med neprestanimi ovacijami je Malypetr dejal:

»Čestitam vam v imenu narodnega predstavništva najprisrčnejše. Predsedniku in republiki: Slava!« Tem besedam so sledile nove ovacije dr. Benešu. Nato je pristopil k novo izvoljenemu prezidentu republike ministrski predsednik dr. Hodža in mu v imenu vlade izrekel svoje čestitke. Oba državnika, ki sta se dolga leta skupno borila za svobodo svojega naroda, sta se dolgo držala za roke in bila oba vidno ginjena. Sledile so nato čestitke drugih visokih dostojanstvenikov in funkcionarjev, ob zaključku seje pa so vsi navzoči zapeli himno »Kje dom je moj«. S tem je bil volilni akt končan.

Pri Masaryku

V spremstvu ministrskega predsednika, članov vlade ter predsednikov obeh zbornic je odšel prezident dr. Beneš na tretje dvorišče, kjer je pregledal častno četo, ki mu je izkazala predpisano vojaško čast. Ob enem so zadonele svečane fanfare, ki so svirale Smetanovo »Libušo«, nad Gradom pa so krožila letala. Odtod se je prezident podal v mesto na grob Neznanega legionarja, kjer je položil venec, nakar se je med viharnimi ovacijami zbranih množic odpeljal v Lany, kjer se je poklonil dr. Masaryku.

Dr. Masaryk je bil medtem že obveščen o izvolitvi dr. Beneša ter mu je ginjen čestital in ga solznih oči poljubil. Bil je to sestanek med učiteljem in učencem, učencem, ki dela učitelju čast in mu je v ponos. Dr. Masaryk je izjavil svoji okolici, da vidi v tako prepričevalni izvolitvi dr. Beneša za svojega naslednika najboljše jamstvo za uspešen razvoj in bodočnost češkoslovaške republike.

Formalna ostavka vlade

Dr. Beneš je ostal nad pol ure pri Masaryku, nakar se je vrnil v Prago. Popoldne je sprejel čestitke diplomatskega zbora, ob 5. popoldne pa mu je predsednik vlade dr. Hodža po običajni tradiciji kot novemu prezidentu republike podal formalno ostavko celokupne vlade. Prezident dr. Beneš je naprosil dr. Hodžo in vse ostale člane vlade, naj do nadaljnjega vrše svoje posle.

Z izvolitvijo dr. Beneša se je izpraznilo mesto zunanjega ministra. Začasno ga bo vodil predsednik vlade dr. Hodža, že v bližnjih dneh pa bo imenovan za zunanjega ministra dosedanji pomočnik dr. Kamil Krofta, ki je bil vsa zadnja leta najožji sotrudnik dr. Beneša. V vladi sami za enkrat ne bo nikakih drugih izprememb, pač pa pričakujejo v političnih krogih, da se bo vladna koalicija najkasneje v teku januarja razširila s pritegnitvijo Hlinkove slovaške ljudske stranke ter nemških krščanskih socialcev. S tem bi dobila vlada značaj koncentracijske vlade ter bi bila najmočnejša kombinacija, kar jih beleži dosedaj češkoslovaška republika. V političnih krogih tolmačijo to kot najboljši znak dr. Benešovega predsedovanja.

Posebne izdaje listov

Izid volitev so objavili praški listi v posebnih izdajah, ki objavljajo obenem prve komentarje. Vsi listi pozdravljajo iz-

(Nadaljevanje na drugi strani.)

volitev dr. Beneša ter objavljajo obširne životopise in podatke o njegovem zaslužnem delu tako v revolucionarni dobi, kakor pri poznejši izgraditvi češkoslovaške republike. V komentarjih današnjih volitev zlasti poudarjajo dejstvo da je dr Beneš dobil največ glasov, kar jih je bilo doslej oddanih za prezidenta republike. Leta 1927. je prisostvovalo volitvam 434 poslancev in senatorjev, ki so oddali 432 veljavnih glasov. Od teh jih je dobil Masaryk 274. Pri volitvah leta 1934. je bilo prisotnih 420 članov narodnega predstavništva in oddanih 418 veljavnih glasov. Od teh je bilo 327 oddanih za dr Masaryka. Pri današnjih volitvah je sodelovalo 440 senatorjev in poslancev in je dobil dr. Beneš pri prvem glasovanju 340 glasov, to je 13 glasov več kakor pa lansko leto dr. Masaryk.

Naslednica v poslanski zbornici

Praga, 18. decembra. w. Poslanski mandat novoizvoljenega prezidenta republike dr. Beneša bo namesto njega prevzela ga. Milena Šmejcova, tajnica zveze tobačnih delavcev.

Brzojavki Nj. Vis. kneza namestnika

Beograd, 18. decembra. AA. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je T. G. Masaryku ob odstopu s predsedstva češkoslovaške republike poslal naslednjo brzojavko.

»Nj. Eks. T. G. Masaryku, bivšemu predsedniku češkoslovaške republike, Praga. — V trenutku, ko je Vaša Ekscelenca sklenila odstopiti s predsedstva, želim izraziti Vaši Ekscelenci naše občudovanje dela osvoboditve in ureditve razmer na Češkoslovaškem in naše najboljše želje za zdravje in srečo. — Pavle.«

Beograd, 18. decembra. AA. Nj. Vis. knez namestnik je poslal novoizvoljenemu predsedniku češkoslovaške republike dr. Edvardu Benešu naslednjo brzojavko:

»Njegovi Ekcelenci dr. Edvardu Benešu, predsedniku čslov. repub., Praga. Na poročilo o izvolitvi Vaše Ekscelence za predsednika Češkoslovaške republike, zvestega prijatelja in iskrenega zaveznika naše države, hitim izjavit vam svoje najprisrčnejše čestitke in svoje najboljše želje, ter vam izražam svojo radost, da bomo nadaljevali naše sodelovanje za utrditev bratskih zvez, ki družijo naši dve državi v prizadevanju za konsolidacijo in ohranitev miru. — Pavle.«

Čestitka dr. Stojadinovića

Praga, 18. decembra. r. Novo izvoljeni predsednik češkoslovaške republike je v teku današnjega dne sprejel nebroj čestitk tudi iz inozemstva. Med prvimi je prispela tudi čestitka predsednika jugoslovenske vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinovića, ki je poslal dr. Benešu naslednjo brzojavko:

Ko stopa vaša ekscelenca na mesto predsednika češkoslovaške republike, vas prosim, da sprejmete v mojem imenu in v imenu kraljevske vlade ter vsega jugoslovenskega naroda izraze najtoplejših čestitk. Naj mi bo dovoljeno pri tej priliki izraziti željo za dolgo življenje in srečo vaše ekscelence. Želim, da boste v duhu svojega velikega prednika vodili češkoslovaško republiko po poti miru in napredka, po poti bratskega sodelovanja, ki je temelj vsega delovanja naših dveh držav. Visoke zasluge vaše ekscelence ves čas vašega dolgotrajnega delovanja, ki je toliko koristilo mednarodnemu sodelovanju in pomiritvi med narodi ter prisrčnemu sodelovanju med Češkoslovaško in Jugoslavijo v okviru Male antante, so najdragocenjše poroštvo za veliko in srečno bodočnost.

Tuji državni poglavarji

Med številnimi drugimi čestitkami so prispele v teku današnjega dne tudi čestitke mnogih državnih poglavarjev, predvsem predsednika francoske republike Lebruna, predsednika nemške države, kancelarja Hitlerja, predsednika poljske republike Moscickega, zlasti pa čestitke od državnih poglavarjev Male Antante in Balkanske zveze.

Le Ženeva obžaluje

Po poročilih iz inozemstva je izvolitev dr. Beneša povsod naletela na zelo simpatičen sprejem. Vsi vodilni svetovni listi posvečajo njegovi izvolitvi daljše komentarje in izražajo najboljše nade za bodoči razvoj češkoslovaške republike pod vodstvom moža, ki uživa sloves izredno sposobnega državnika in diplomata. Z obžalovanjem so sprejeli izvolitev dr. Beneša edino v Ženevi, ki je z njim, ker preneha biti zunanji minister, izgubila ne le svojega najbolj spretnega, marveč tudi najbolj vnetega in odkritosrčnega zagovornika in pobornika idej Društva narodov. Prepričani so, da bo tudi na položaju prezidenta republike nadaljeval politiko miru ter mednarodnega sodelovanja, ki je bila tudi doslej temelj njegovega udejstvovanja.

Odmev v Beogradu

Beograd, 18. decembra. p. Izvolitev dr. Beneša za prezidenta bratske češkoslovaške republike je bila sprejeta v vseh tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih z velikim odobravanjem in zadovoljstvom. Na najvišje mesto bratske države je prišel tako dostojen naslednik svojega velikega prednika in vnet pristaš češkoslovaško-jugoslovenskega sodelovanja. Nič manjše pa ni ob enem obžalovanje, da izstopa s tem iz aktivnih vrst onih državnikov, ki so polagali prve temelje Male antante in jo dvignili na ono dostojno mesto, ki ga zavzema danes v mednarodnem političnem življenju. Tolaži pa jih zavest, da bo dr. Beneš tudi na svojem novem položaju ostal zvest onim načelom, ki jih je s toliko vnemo, sposobnostjo in uspehom zastopal dosedaj.

Dr. Edvard Beneš

Življenje in delo novega prezidenta Češkoslovaške

Novoizvoljeni predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš se je rodil 28 maja l. 1884 v Kožlanih pri Kralovicah v zapadni Češki. Njegov oče je bil srednji kmečki posestnik in po njem je sin podedoval neumorno marljivost in vztrajnost, ki dičita poleg težnje po naprednosti od nekdaj češkega kmeta. Nadarjenega dečka so starši poslali na gimnazijo v Kraljeve Vinohrade, po končani srednji šoli pa je mladi Beneš stopil na praško vseučilišče, kjer si je za svojo glavno stroko izbral filologijo. Privlačevala pa ga je močno tudi tedaj še nova sociološka veda. Njo in filozofijo je poslušal pri prof. Masaryku, s katerim je stopil kmalu v tesne zveze. Po enem letu studija v Pragi je odpotoval v Pariz, kjer se je posvetil popolnoma sociološkim in političnim vedam. Polušal je predavanja na pariški Sorbonni in posečal visoko šolo za politične znanosti. Zdi se da je v politiki in sociologiji našel svoje pravo torišče in svoj življenjski poklic.

Leta študija

Leta 1908. je bil promoviran za doktorja prava na univerzi v Dyonu, kjer je končal pravne nauke. Njegovo doktorsko delo je imelo naslov »Avstrijski problem in češko vprašanje.« S to svojo disertacijo si je nekako določil življenjsko pot in kakor nam kaže zgodovina, je imel res odličen delež pri reševanju obeh problemov. Med svojimi dijaškimi leti je prebil po eno leto v Londonu in Berlinu, kjer se je podrobno spoznal s tamošnjimi političnimi prilikami. Ves čas svojega bivanja izven domovine je poleg ogromnega studija vedno našel še dovolj časa, da je dopisoval češkim listom, obravnavajoč v svojih člankih kulturna, socialna in politična vprašanja zapadne Evrope. Po svojem povratku v Prago (1908.) je bil na praški univerzi promoviran še za doktorja filozofije, naslednje leto pa je bil imenovan za profesorja praške trgovske akademije, kjer je predaval o narodnem gospodarstvu. Leta 1912. se je habilitiral na Karlovi univerzi kot docent za sociologijo, leto dni kasneje pa je postal tudi docent tehnične visoke šole v Pragi.

Mladi znanstvenik in politik

Po tako temeljiti znanstveni pripravi se je mladi docent spustil v politiko in se je pridružil Masarykovi napredni stranki. V češki javnosti si je bil kot učenjak že pridobil velik ugled s svojimi temeljitimi razpravami »O narodnostnem vprašanju« (1909.), »Kratek oris razvoja modernega socializma« (1910.), »Naša politična izobrazba in potreba socialno-politične visoke šole« (1911.). Vendar se v domači politiki še ni mogel izkazati svojim sposobnostim primerno, saj je imela Masarykova stranka vedno le zelo omejeno število pristašev, ki pa so bili res v vsakem pogledu najboljši del češke politične javnosti. Pač pa se je pokazal kot nenadomestljiva moč ob izbruhu svetovne vojne, ko je ob koncu leta 1914. Masaryk odšel v inozemstvo. Dr. Beneš je ostal v Pragi in tvoril zvezo med čsl. revolucionarnim odborom v tujini in med domačimi zarotniki, ki so stvorili znano Maffijo in z vsemi silami izodkopavali Avstrijo. Omembe vredna je okoliščina, da je dr Beneš takoj dal znaten znesek iz svojih zasebnih sredstev za revolucionarni pokret. Njegov dar je bil prvi temelj za finance revolucionarnega odbora, ki so ga kasneje češki domoljubi vzdrževali z bogatimi naklonili.

V emigraciji med vojno

Čez leto dni (1915.) je tudi dr. Beneš moral v inozemstvo, da se ogne preganjanju avstrijske policije. Najprej je odpotoval v Ženevo, kasneje pa se je stalno naselil v Parizu kot tajnik čsl. Narodnega sveta, ki se je bil sestavil leta 1916 in postal vrhovni organ za vse češkoslovaško upornisko delo v besedi, tisku in dejanju. Postal je leta 1917 tudi urednik revije: »La nation Tchèque,« kjer je neumorno propovedoval popolno razbitje Avstrije. To zahtevo je obrazložil leto dni prej v posebni knjigi »Detruisez l'Autriche-Hongrie!« (»Razrušite Avstro-Ogrsko«). Te besede so postale geslo vsega njegovega prizadevanja. Tedaj je namreč na zapadu prevladoval še nazor, da se Avstro-Ogrska ne sme uničiti, marveč da jo je treba le kaznovati z izgubo manjših delov ozemlja.

Dr. Beneš je kot tajnik Narodnega sveta stopil v zvezo s svetovnim tiskom in je na ta način prišel v stike z vojaškimi, političnimi in diplomatskimi krogi. On je tudi vodil pogajanja z antantnimi državami in izposloval njih priznanje samostojne češkoslovaške vojske in priznanje Narodnega sveta kot prave vlade češkoslovaške države. V tej vladi je dr Beneš opravljal posle zunanjega ministra. Pri mirovnih pogajanjih je skupno z dr Kramařem vodil češkoslovaško delegacijo in z neutrudnim dokazovanjem dosegel, da so se novi republiki priznale zgodovinske meje nekdanjega kraljestva Češkega. Po sklenjenem miru, ki je dejansko že obstoječo republiko utrdil tudi v mednarodno pravnem pogledu, se je vrnil v Prago (septembra 1919.), kjer so ga navdušeno pozdravili kot najodličnejšega sobojevnika Masarykovega in kot sotvorca svobodne češkoslovaške države.

Zunanji minister svobodne Češkoslovaške

Ko se je sestavila prva čsl. vlada, je bil dr. Beneš v njej poverjen z vodstvom zunanjih zadev, kajti na tem polju se je bil že izkazal in mu med češkimi politiki ni bilo najti nadomestka. Odslej je bil dr. Beneš nekak predestinirani zunanji minister Češkoslovaške ter je v politični zgodovini gotovo edinstven primer, da je v republiki zunanji portfelj sedemnajst let brez prestanka poverjen isti osebi. Ta kontinuiteta je povzročila, da je dr. Beneš zelo uspešno izvrševal svoj program, v katerem sta bili dve osnovni točki: utrditev Češkoslovaške in konsolidacija Srednje Evrope. Vidni uspeh te njegove politike, ki se je v vsem strinjala s politiko našega Velikega kralja, je zlasti Mala antanta (stvorjena leta 1920.), ki je iz leta v leto pridobivala na veljavi in postala močan činitelj v evropski politiki.

Drugo polje Beneševega delovanja je bila Ženeva, kjer si je dr. Beneš, čeprav po letih najmlajši med evropskimi državniki, znal ustvariti tako ugledno pozicijo, kakor jo imajo komaj zastopniki velesil, ki se lahko opirajo na močne kopne in pomorske sile, medtem ko si je dr Beneš pridobil odlično mesto v Društvu narodov s svojim globokim znanjem, s podrobnim poznavanjem svetovnopolitičnih problemov in s svojo državniško sposobnostjo. Od l. 1923. do 1927. je bil član sveta Društva naroda, nato pa zopet od 1932 do danes, s čimer je opravičil svoječasno izjavo lorda Curzona: »To je mož, na katerega se obračamo, kadar ne vemo, ne kod ne kam.« On je bil tudi poročevalec razorožitvene konference in pod njegovim predsedstvom je bila Rusija sprejeta med člane Društva narodov.

Poleg neomajne zvestobe Mali antanti je vodila dr. Beneševo širšo zunanjo politiko še težnja po ozkem sodelovanju z zavezniki iz svetovne vojne, posebno poglavje pa tvori njegovo prizadevanje za sklenitev vzhodnega pakta, ki je Češkoslovaško privedel do vojaške zveze z Rusijo. Pogodbo o vzajemni pomoči je podpisal dr. Beneš junija meseca 1935. o priliki svojega poseta v Moskvi.

Znanstveno delo

Med to vsestransko delavnostjo pa so redno leto za letom izhajala Beneševa znanstvena dela, da nihče ni mogel pojmiti, kje si vzame zunanji minister čas, da se tako temeljito posveča tudi strogo znanstvenemu delu. L. 1923. je izdal delo »Zunanja politika in demokracija«. Sledile so knjige »Težkoče demokracije« (1924.), njegovo največje delo »Svetovna vojna in naša revolucija« (1928.), ki je bila kmalu prevedena v nemščino, francoščino in angleščino, »O problemu omejitve oboroževanja« (1929.), »Štefanik in njegova oporoka« (1929.), »Demokratična vojska, pacifizem in zunanja politika« (1931.), v francoščini »La France et la nouvelle Europe« (1932.), v slovaščini »Beseda Slovakom o naši sedanjosti in bodočnosti« (1934.), »Boj za mir in za varnost države« (1934.) i. t. d.

Izpolnjena Masarykova želja

Pri vsem delu je odlikovala dr. Beneša globoka privrženost idejam demokracije in morda je on edini med evropskimi državniki, ki je v svojih ekspozejih javnosti vedno natočil čistega vina in dal svojemu delu publiciteto, kolikor so pač dopuščale posamezne zelo delikatne zadeve.

Nedvomno je mislil bivši predsednik Masaryk na vse te izredne odlike dr Beneša, ko ga je priporočil kot svojega naslednika in ko je ob svojem odhodu naglasil, da se da država ohraniti le z istimi načeli, iz katerih je nastala. Dr Beneš je bil gotovo najbolj poklican, da prevzame krmilo češkoslovaške države in da ravna nje tok po vzoru svojega velikega učitelja Masaryka v pravcu neokrnjene demokracije, svobodoljubja in nesebičnega dela za narod.

Pri pojavih zastrupljenja

povzročenih po pokvarjenih jedilih, je pravočasno uporabljena naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica dobro sredstvo.

Venec argentinskih izseljencev za kraljev grob

Beograd, 18. decembra. AA. Danes ob 11. je Nj. Vel. kraljica Marija sprejela v avdienco ministra za telesno vzgojo in zastopnika ministra za socialno politiko g. Mirka Komnenovića, ki je prinesel kraljici pokazat venec, ki so ga poslali na grob blagopokojnega kralja Aleksandra naši izseljenci iz Buenos Airesa. Ta venec bodo odnesli na Oplenac minister g. Mirko Komnenović ter senatorja dr. Jovan Zec in dr. Andjelinović.

Nato je minister Komnenović podal Nj. Vel. kraljici Mariji referat o nekaterih socialno zdravstvenih ustanovah, za katere se je Nj. Vel. kraljica zanimala.

Razpis občinskih volitev v Kostanjevici in Št. Jerneju

Ban g. dr. Natlačen je razpisal za 19. januarja občinske volitve v Kostanjevici in Št. Jerneju.

Prvi večji spopad Abesincev z Italijani

V dvodnevni bitki ob reki Takaze na severni fronti so Abesinci potisnili Italijane preko 20 km nazaj

Rim, 18. decembra. d. Po včerajšnjem vojnem poročilu iz italijanskega glavnega stana v Abesiniji, so Abesinci na severni fronti izvršili prvič dva večja napada. Močne abesinske čete so napadle italijanske sprednje oddelke pri prehodu čez reko Takaze v bližini Mai Timketa, 65 km južno-zahodno od Aksuma. Italijanske čete so se po hudem boju umaknile do prelaza Dembeguina, 20 km severno od Mai Tinketa. Istočasno je druga skupina Abesincev prekoračila reko, da bi izvršila obkoljevalni manever v pokrajini širi. Pri tem se je razvila med abesinskimi in italijanskimi četami bitka, ki še vedno traja.

Po zadnjih vesteh s severnega bojišča italijanske čete na severni fronti nimajo več proti sebi poedinih abesinskih oddelkov, temveč gosto mrežo abesinskih straž, ki so nasproti italijanskim predstražam zavzele postojanke, s katerih opazujejo vsako gibanje Italijanov in se upirajo italijanskemu prodiranju. Bitka ob Takazi še ni odločena. Najhujši boji se vršijo blizu Aksuma in Makale.

Kako opisujejo potek bitke Italijani

Asmara, 18. decembra. d. O bitki pri prehodu preko reke Takaze pri Mai Timketu izjavljajo v italijanskih oficielnih krogih sledeče:

Abesinske čete, ki so se udeležile bitke, so oddelki vojske rasa Kase in so zbrale v nedeljo pomoči na levem bregu Takaze. Niti italijanska letala, niti predstraže domačinskih čet niso slutile bližine abesinskih čet, ki so bile izborno skrite. Ob 2. zjutraj so Abesinci prekoračili reko in ob 4. jih je že več sto bilo na desnem bregu, kjer so popolnoma presenetili predstraže 2. armadnega zbora. Italijanom se je sicer posrečilo z ognjem iz strojnic začasno napadalce zavrniti, v tem trenotku pa so ostale abesinske čete prekoračile reko, pri čemer se je zdelo, kakor da hočejo obrniti italijanski ogenj nase, da bi odvrnile pozornost od istočasnega napada v pokrajini Širi. Dočim se je namreč še bila bitka ob prehodu čez reko Takaze pri Mai Timketu, so udrle druge močne abesinske sile 100 km dalje ob reki v pokrajini Širi in Adi Abo. Te čete so ogrožale desno italijansko krilo pri Aksumu. Italijani so se branili pred napadom Abesincev tudi s tanki in letali. Ta krilni napad Abesincev proti Aksumu je vodil dedžasmač Buru, ki je zaupnik abesinskega cesarja.

Ob 6. zjutraj se je pokazala potreba, da se umaknejo Italijani od Mai Timketa proti prelazu Demeguini. Tu so umikajoče se italijanske predstraže dobile ojačenja in se je nato razvila huda bitka, ki je trajala do ponedeljka zvečer. Poleg tankov in oklopnih avtomobilov je v bitki sodelovalo tudi 20 italijanskih letal. Ponoči se je borba polegla in včeraj zjutraj so italijanske straže zopet obvladovale položaj.

in kaj pravijo Abesinci

Addis Abeba, 18. decembra a. Ob reki Takazi se je začela velika bitka, katere obsega še ni mogoče pregledati. Abesinske čete so na več krajih prekoračile reko in severno od nje izvojevale važno zmago. Italijani se umikajo in so jim čete rasa Kase in rasa Sejuma neprestano za petami.

Krvave borbe so se tudi že začele okoli Aksuma, 30 km severozapadno od Adue, kakor tudi v pokrajinah Tembien in Geralta. Podrobnejša poročila še manjkajo, vendar imajo Italijani že po prvih vesteh velike izgube.

Italijanski komunike

Rim, 18. decembra. AA. Ministrstvo za tisk in propagando je objavilo naslednji komunike št. 74:

Bitka, ki se je začela 15. decembra pri Dembeguini, se je končala 17. decembra. Naše čete so napadle abesinske kolone, ki so korakale proti Demberguini, in jih po ogorčenih bojih razgnale. Sovražne izgube znašajo nad 800 mrtvih. Na naši strani je padlo 7 častnikov, 20 podčastnikov Italijanov in 48 podčastnikov-domačinov ter 107 askarijev. Ranjena sta bila dva častnika, dva podčasntnika in 25 askarijev. Naša letala so uspešno obstreljevala pokrajino južnozapadno od Makale. Nižji poglavarji, ki pripadajo vojski dedžasa Kase, so se v Azbiju predali.

Na somalskem bojišču je organiziranje zasedenega ozemlja končano. Tako je popolnoma končana tudi upravna razdelitev Ogadena.

Važen Edenov govor na seji sveta DN

Na včerajšnji seji sveta DN je lord Eden izjavil, da pariški predlogi niso neizpremenljivi

Ženeva, 18. decembra. w. Svet DN je imel davi samo kratko neoficielno sejo, ki je bila izključno posvečena vprašanju naselitve Asircev iz Iraka v Siriji. Imenovana je bila komisija, ki bo prevzela finančno upravo asirskih naselbin v Siriji. Za predsednika komisije je bil imenovan causannski industrijec Cuenod.

Popoldne je imel svet Društva narodov javno sejo, ki se je zastop. Italije ni udeležil. Predsednik Guinazu je najprej omenil izvolitev češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša za predsednika češkoslovaške republike in pri tej priliki naglasil njegove velike zasluge za DN. Čestitkam k izvolitvi dr. Beneša so se pridružili tudi ostali člani sveta ND.

Predsednik je nato pozval novega abesinskega delegata Volde Mariana, naj se vsede za posvetovalno mizo, nakar se je takoj pričela razprava o abesinsko-italijanskem sporu. Predsednik je najprej sporočil, da na francosko-angleške mirovne predloge od prizadetih strank še ni prejel odgovora, kar se tiče predloga Abesinije, da bi se sklicala plenarna skupščina ND, pa je svet smatral za umestno, da najprej počaka, — ker je že sklicano zasedanje sveta DN, — kakšno stališče bo zavzel sam.

Angleški minister Eden je najprej pripomnil, da je sankcijska konferenca pri sprejemanju sedaj uveljavljenih sankcij izvedla tudi korake za mirno ureditev spora in da je posebno pozdravila, ker sta po nasvetu belgijskega ministrskega predsednika angleška in francoska vlada poizkusili najti podlago za takšno razpravo med obema spornima strankama. Seveda bi moral biti sporazum sprejemljiv za obe stranki in bi ga moralo odobriti tudi DN; v ostalem pariški predlogi niso bili predloženi, da bi morali za vsako ceno in neizpremenjeni ostati v veljavi. Njihov namen je pač ta, da bi se zvedelo, kaj mislita Italija in Abesinija o njih, in samo kot take jih je tudi priporočila angleška vlada. Če bi se izkazalo, da ti predlogi nimajo temeljnih pogojev, da bi jih mogle sprejeti vse tri stranke, jih tudi angleška vlada ne bo dalje priporočala ali podpirala.

Ministrski predsednik Laval je prav tako poudarjal, da je za vse predloge potrebna odobritev Sveta DN, dokler pa ostale vlade ne bodo zavzele stališča, bo svet DN storil najbolje, če se ne bo izjavil.

Po izjavi abesinskega zastopnika, ki je v glavnem govoril o italijanski politiki, je predsednik sveta DN sporočil, da naziranje italijanske vlade glede teh predlogov še ni znano. Zato želi svet DN razpravo odgoditi na poznejši čas. Predlog so člani molče sprejeli na znanje, seja pa je bila nato zaključena.

Velika večina članov sveta DN je sicer prav malo pripravljena, da bi oficielno podpirala pariški načrt, pač pa so vsi odločeni preprečiti vse, kar bi moglo kakorkoli kvariti posredovalno akcijo obeh velesil. Zdi se, da bo svet DN bodisi poživel odbor petih ali odbor trinajstih, ni pa tudi izključeno, da bo izvoljen nov odbor strokovnjakov, ali pa da bosta francoska in angleška vlada oficielno dobili nalogo, naj nadaljujeta delo za spravo.

Novi mariborski mestni proračun

Maribor, 18. decembra.

Tiskovni referent pri mariborski mestni občini je dal danes vašemu dopisniku glede novega mestnega proračuna za leto 1936/37 naslednje zanimive informacije:

Razhodki novega osnutka mestnega proračuna izkazujejo 56.136.024 Din in prav toliko znašajo tudi dohodki. Novi osnutek računa torej s 197.184 Din manj izdatki napram lanskemu. Osnutek proračuna mestnih podjetij izkazuje 32.262.264 Din napram 30.370.101 Din lani, mestnega zaklada pa 23.873.660 Din napram 24.071.044 Din lani. Iz proračuna posnemamo nekatere številke iz glavnih postavk (v oklepajih številke lanskega proračuna):

Osebni razhodki so določeni na 3.715.350 Din (3.298.277), splošna mestna uprava 1.342.200 (1.352.050) razhodkov, dočim so proračunani dohodki na 371.290 (337.200) Din. Mestne davščine: razhodki 274.000 Din (275.500) dohodki 16.505.000 (16.467.844) Din. Mestni dolgovi (amortizacija) 8.140.850 (8.459.155) Din razhodkov in 6.080.320 (6.388.000) Din dohodkov. Ceste, ulice in trgi: razhodki 2.359.900 (2.359.900) dohodki 810.950 (lani prav toliko) Din. Gasilstvo 106.500 (116.000) Din. Za zdravstvo je določenih 2.055.500 (2.052.500) Din. Izdatno je povišana postavka socialnega skrbstva. Od 2.671.155 Din lani je poskočila letos na 2.902.390 Din. Dohodki v tej postavki znašajo 36.100 Din (37.050). Šolstvo: razhodki 1.347.480 (1.326.714) Din. Znanost in umetnost: 228.100 (390.100) Din, obrt in trgovina 301.000 (182.000) Din, vojaštvo 20.000 (20.000) Din. Postavka raznoterosti je poskočila od 967.693 na 1.008.390 Din, dohodki v tej postavki pa so proračunani na 70.000 (30.000) Din.

V celoti je torej letošnji proračun vendarle precej višji od lanskega, kar gre na račun poviška pri mestnih podjetjih, pri čemer malenkostno znižanje 197.184 pri proračunu mestnega zaklada ne prihaja toliko v poštev. Uvoznina ostane nespremenjena kakor lani, prav tako se ne spremene davščine na 40% doklade na direktne davke.

Novi proračun bo po božiču obravnaval mestni finančni odsek in se računa, da bo proračunska razprava že v prvi polovici januarja 1936. Osnutek novega proračuna je že na vpogled vsem občanom pri mestnem knjigovodstvu.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Snežiti bo nehalo, toda proti koncu tedna bo morda zopet začelo.

Naši kraji in ljudje

Prof. dr. Metod Dolenc 60 letnik

Danes praznuje vseučiliščni profesor dr. Metod Dolenc svoj šestdeseti rojstni dan. Rodil se je v Slapu pri Vipavi kot sin ravnatelja tamošnje šole Riharda Dolenca, ki je pozneje deloval na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu in tam umrl. Po rojstvu je torej naš profesor Vipavec, njegova govorica pa izdaja, da je svojo mladost prebil v Novem mestu, kjer je tudi studiral na gimnaziji. Pravne študije je dovršil na Dunaju in potem vstopil v sodno službo. Rano je prišel k višjemu deželnemu sodišču v Gradcu, kjer je potem tudi še služil pri višjem drž. tožilstvu in pri okrajnem sodišču. Po prevratu je služboval kot svetnik višjega deželnega sodišča v

Ljubljani, od marca 1920 je pa redni profesor za kazensko pravo in kazenski postopnik na ljubljanskem vseučilišču.

Prof. Dolenc je nedvomno najplodovitejši slovenski pisatelj na pravnem polju. Piše kar v dveh strokah: v kazenskem pravu in v pravni zgodovini. Nemogoče je našteti njegove razprave in članke, ki jih je priobčil v »Slovenskem pravniku«, v tržaškem »Pravnem vestniku«, v »Zborniku znanstvenih razprav«, ki ga izdaja juridična fakulteta ljubljanske univerze, v zagrebškem »Mjesečniku«, v »Arhivu za pravne i društvene nauke« v Beogradu, ter v drugih domačih in inozemskih znanstvenih in strokovnih publikacijah, listih in obzornikih. Naj samo omenimo, da v »Zgodovini slovenske univerze v Ljubljani do leta 1929« seznam njegovih večjih del in manjših razprav obsega 10 stolpcev drobnega tiska.

Največ zaslug si je pa današnji jubilant pridobil s svojimi učbeniki in tolmači. Napisal je »Tolmač k kazenskemu zakoniku kraljevine Jugoslavije«, (1929), »Sodni kazenski postopnik kraljevine Jugoslavije«, (1932), skupaj s prof. Maklecovom »Sistem celokupnega kazenskega prava kraljevine Jugoslavije«, (1934), nadalje »Dušanov zakonik«, (1925) in »Slovenska ljudska sodišča v dobi od 16. do 18 stoletja«, (1930). Dijakom je dal vse, kar na polju kazenskega prava potrebujejo, sedaj pa že težko pričakujejo njegovo »Pravno zgodovino za slovensko ozemlje«, ki je že v tisku in izide v začetku l. 1936. Piše gladko in z neverjetno lahkoto, slovensko, pravno terminologijo pa je obogatil za mnogo posrečeno besedo. Kar se tiče pravne zgodovine na domačih tleh, ni pretirano, če rečemo, da je dr. Dolenc s svojimi raziskovanji in dognanji ta študij šele prav osnoval.

Dolenčeva neumorna delavna sila se je popolnoma razživela potem, ko je postal profesor na univerzi. Od tedaj ni samo napisal svoja najboljša dela, marveč se je takoj od početka z vso vnemo posvetil organizaciji pravne fakultete. Sedaj, ko so vse stolice zasedene, pa ga že skrbi privzgojitev dobrega naraščaja. Mlade pravnike, v katerih sluti bodoče znanstvene delavce, bodri in nagovarja k znanstvenemu delu ter jim gladi pota, kjer in kakor le more.

V tekočem študijskem letu je že tretjič dekan juridične fakultete, v letu 1929/1930 je pa bil rektor ljubljanske univerze. V tej lastnosti se je prav odločno zavzemal za zgradbo vseučiliške knjižnice. Kdor pobližje pozna razvoj tega vprašanja, ne more mimo grenke ugotovitve, da knjižnice tudi zato še nimamo, ker so nekateri zavidali, da bi se z zgradbo vezal spomin na Dolenčevo ime.

Ko je nepozabni dr. Majaron za vedno zatisnil svoje oči, je društvo »Pravnik« takoj volilo za svojega novega predsednika prof. Dolenca, ki je bil dr. Majaronu desna roka pri vodstvu društva in pri njegovih prizadevanjih za ljubljansko univerzo. Kot predsednik je poživil delovanje in zlasti se trudi, da člani prirejajo predavanja o aktualnih vprašanjih, ki zanimajo tudi širšo javnost. V Majaronovem duhu je uvedel prijateljske sestanke pravnikov; izprva so take večere prirejali samo odborniki, potem so jih razširili tako, da se jih udeležuje že dobršno število tovarišev.

To mnogostransko in mravljično delovanje prof. Dolenca v znanstveni književnosti, v zakonodajnem svetu, čigar član je bil v letih 1929 do 1931, in na ljubljanski univerzi je pa tudi želo priznanje. Prof. Dolenc je dopisujoči član »Jugoslovenske akademije znanosti« v Zagrebu in »Akademie für deutsches Recht« v Berlinu. Odlikovan je z redom sv. Save II. in III. stopnje ter z redom Jugoslovenske krone III. stopnje, prezident Masaryk je pa njegove zasluge za seznavanje znanstvenega sveta v Češkoslovaški s pravom in zakonodajo v Jugoslaviji priznal s podelitvijo reda Belega leva III. stopnje. Iz enakega razloga je bil l. 1933 ob kongresu slovanskih pravnikov v Bratislavi tudi svečano promoviran za častnega doktorja prava bratislavske univerze.

V zasebnem življenju g. jubilant vneto goji glasbo, ter ljubi naravo in strokovne ali prijatelisko-šegave razgovore v prijetni družbi. Priljubljen je zato tudi kot zasebnik pri vseh, ki ga poznajo. In teh ni malo, saj je že samo pravnikov izšlo iz njegove šole več sto.

Vsi njegovi učenci, vsi njegovi prijatelji in znanci, pa z njimi vsa naša javnost želi uglednemu znanstveniku ob današnjem njegovem življenjskem jubileju, da bi ostal še dolgo ohranjen svoji rodbini, naši znanosti in naši univerzi.

Tujski promet proti krizi

Manifestacijsko zborovanje obeh naših tujsko-prometnih zvez

Ljubljana, 18. decembra.

V sejni dvorani Zbornice za TOI so se dopoldne zbrali zastopniki tujskoprometnih organizacij in ustanov iz vse banovine, da na skupnem občnem zboru ljubljanske in mariborske Zveze za tujski promet manifestirajo za nekatere zahteve, ki so postale aktualne spričo težkih izgub v lanski sezoni. Skupščino je otvoril predsednik Zveze za tujski promet v Sloveniji načelnik dr. Marn, nato pa so o posameznih perečih vprašanjih poročali mestni svetnik prof. Jarc, predsednik pogostinskega odseka zbornice za TOI restavrater Majcen, referent za tujski promet pri banski upravi Sotler, ravnatelja obeh zvez Loos iz Maribora in Pintar iz Ljubljane ter novomeški župan Kavčič. Na koncu je bila soglasno odobrena resolucija, ki jo bodo zastopniki obeh zvez v skupni deputaciji s slovenskimi poslanci predložili prometnemu, trgovinskemu, finančnemu, zunanjemu in notranjemu ministru in ki med drugim zahteva:

Za turistične sporazume in turistične atašeje

Važnosti turističnih sporazumov s tujimi državami mora vlada posvetiti več pozornosti. Najkasneje do 1. marca naj se sklenejo, obnovijo ali izpopolnijo sporazumi z državami, s katerimi smo imeli že živahne tujskoprometne odnošaje, predvsem z Avstrijo, Nemčijo in Madžarsko. Na novo naj se sklene oziroma pospeši že najavljeni kolektivni turistični sporazum med državami Male antante in direktni turistični sporazum z Bolgarijo, Rumunijo, Turčijo in Egiptom. Takoj naj se podaljšata sporazuma s Poljsko in Češkoslovaško. Vsa naša konzularna zastopstva naj se pozovejo, da bodo ob vsaki priliki moralno in materialno pospeševala naš tujski promet. V ta namen naj se jim zagotove potrebna finančna sredstva, naj se jim preskrbe kvalificirani turistični atašeji in naj se redno zalagajo s propagandnim materialom. V državah, ki bi mogle postati važne za naš tujski promet, naj se ustanove posebne tujskoprometne in propagandne pisarne, tako v Atenah, Amsterdamu, Bruslju, Bukarešti, Carigradu, Gradcu, Innsbrucku, Kairu, Londonu, Münchnu, Parizu in Varšavi. Ker smemo v Angliji in Franciji z ozirom na sedanjo mednarodno konstelacijo pričakovati večjega zanimanja za naš turizem, naj se poveča propaganda v teh zemljah. Pisarne v Berlinu, Pragi in na Dunaju, naj se povečajo, da bodo ustrezale potrebam turizma in obsegu prometa. Dravska banovina naj se pri turističnih razstavah v inozemstvu ne zapostavlja kakor doslej.

Železnice, motorna vozila

Železniške proge v dravski banovini se morajo čimprej popraviti, kakor je vobče potrebna vsestranska modernizacija železniškega prometa. Nujno potrebna je rekonstrukcija nekaterih prog za dosego večje hitrosti vožnje, predvsem proge Ljubljana-Karlovac. Preurede naj se kolodvori z večjim tujskim promstom (obmejni postaji) št. Ilj in Rakek, Ljubljana itd.) Drastičen primer vsakršnih nedostatkov je glavni kolodvor v Ljubljani, ki je do danes ostal v stanju, v kakršnem je bil pred 80 leti, dasi se je medtem promet 10 krat povečal. Društvo Wagons-Lits naj ne daje pri nas v promet vozov, ki so bili drugod izločeni iz prometa. Prav tako naj društvo revidira cene v vagonih-restaurantih, da bodo v skladu s tržnimi cenami naše države. Železniška uprava najpodpre naš tujski promet s tem, da bo stavila zadostno število direktnih vagonov za tu- in inozemske turiste na razpolago. Porazno je vplivalo na Čehe, da Bled doslej ni imel direktne zveze s Prago, in dotok Grkov bi bil mnogo večji, če bi se obnovila bivša direktna zveza med Solunom—Beogradom in ostalimi kraji države. Na proge, ki služijo tujskemu prometu, je treba zmerom dajati zadostno število vagonov, da turistom ne bo treba prepotovati včasih kar vso državo stoje. Vsaj polovica motornih vozil, ki jih je prejela železniška uprava, naj se dodeli v službo ljubljanski železniški direkciji, kjer so za njih uporabo dani najboljši pogoji. Z manjšim številom ne bi bilo mogoče zadostiti realni potrebi, saj gresta dve tretjini celotnega prometa preko Slovenije na Jadran in v ostalo zaledje. Ena najvažnejših nalog pri bodočem izpopolnjevanju železniškega omrežja je zgradnja jadranske železnice Ljubljana—Kočevje—Delnice—Sušak. Na izvedbi te naloge nista interesirana samo dravska banovina in Primorje, marveč vsa država.

Promet po cestah, po zraku

Prav tako je nujno potrebno temeljito popravilo obstoječih glavnih cest, ki vodijo iz inozemstva v dravsko banovino in skozi njo na jugoslovensko Primorje ali drugam (Št. Ilj—Maribor—Rogaška Slatina—Zagreb Št. Ilj—Maribor—Celje—Ljubljana, Podkorensko sedlo in Jezersko—Ljubljana, Planina pri Rakeku—Ljubljana, Ljubljana—Kočevju—Sušak, Ljubljana—Zagreb) in čimprejšnjo zgraditev nove avtomobilske ceste Ljubljana—Sušak. Stanje naših cest je v primeri z inozemskimi naravnost obupno in zato ni čuda, da avtomobilski turizem stalno nazaduje. V obmejni postaji Št. Ilj pri Mariboru odpadeta na prejšnjih 100 vozil enega dne danes povprečno le 2 motorni vozili, ki preideta to tranzitno točko v našem prometu s Srednjo Evropo. Prav tako je treba izgraditi zračni promet, kakor to zahteva geopolitični položaj dravske banovine. Poleg obstoječe letalske proge Ljubljana—Sušak, ki pa naj se v bodoče ne ustavlja pred časom, zahtevamo isto tarifo za prevoz kakor na drugih progah pa direktne zveze Ljubljana—Zagreb—Beograd, Ljubljana—Celovec—Salzburg—Nemčija, Ljubljana—Milano in Ljubljana—Maribor—Praga. V zvezi s to zadnjo progo je potrebna zgradba aerodroma v Mariboru, ki jo nujno zahtevajo visoko razvita industrija, bližina Rogaške Slatine in drugih velikih zdravilišč, klimatična letovišča na Pohorju in živahen tujski promet.

Za zakon o turizmu, za napredek pogostinstva

Razmere na naših poštah kriče po izboljšanju in ureditvi. Nujno potrebna bi bila smiselna revizija in širokogrudnejše tolmačenje določil § 11. potniške tarife. Šmarješke Toplice se morajo sprejeti v seznam kopališč in zdravilišč, ki uživajo ugodnosti. Izločitev krajev Kamnik, Sv. Lovrenc na Pohorju, Gornji grad, Solčava, Luče in Ljubno, Sv. Križ—Planina, Lesce, Begunje in Poljče, Mojstrana, Bohinjska Bistrica in Srednja vas ob Bohinjskem jezeru je hudo pogodila te stare turistične postojanke. Velika ovira našemu tujskemu prometu je počasnost pri nakazovanju plačilnih sredstev, zato naj uveljavi Narodna banka za nakazila v tujskoprometne svrhe pospešeni postopek, v splošnem pa naj se olajša inozemskim turistom plačilni promet s priznanjem travelerčekov. Čimprej naj se izda zakon odnosno uredba o turizmu. Zaščitijo naj se vse tujskoprometje, zimskosportne in turistične naprave, prav tako pa tudi folklora, spomeniki, izkopanine, muzeji in arhivi. Zaščita slednjih bi bila najbolje urejena s posebnim zakonom. Poskrbi naj se za sposoben naraščaj tujskoprometnih funkcionarjev.

Mnogo premalo pozornosti uživa pri nas pogostinstvo, ki je eden najvažnejših sonosilcev turizma. Zaradi splošne gospodarske krize in previsokih bremen je ta pridobitna panoga zašla zadnja leta v težko stanje, iz katerega brez sanacije ni izhoda. Za prve rešilne ukrepe priporoča skupščina konverzijo obstoječih dolgov in pocenitev kredita. Prav tako pa je treba skrbeti tudi za boljšo vzgojo pogostinskega osebja s pomočjo gostilničarskih in hotelskih šol.

KINO UNION
Tel. 22-21
DANES
Grandiozni pasijonski velefilm
GOLGOTA
REŽIJA: Julien Duvivier, nad 4000 sodelujočih.

Pri lenivosti črevesja,
črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna
FRANZ-JOSEFOVA
grenčica zapeko dolnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba
FRANZ-JOSEFOVE
vode odlično regulira funkcije črevesja.
Ogl. reg. S. br. 15465/35

Brozga, beda in podpore

Ljubljana, 18. decembra

Zmedena zima, v kateri se zadnjih štiriindvajset ur drug za drugim vrstita dež in sneg, je dala Ljubljani podobo bednega, zapuščenega mesta. Po ulicah brozga, da človeka niti najboljše galoše ne obvarujejo moče, a veter, ki potegne od časa do časa, zanaša dež, da tudi plašč in dežnik ne zaležeta kaj prida. Ulice v mestu in na periferiji so v takšnem stanju, da si upa na cesto samo, kdor ima neizbežne opravke. Najbolj usmiljenja vredni so pač mali šolarčki, ki morajo vkljub temu, da mnogokje manjka dobre, cele obutve, zjutraj zdoma in opoldne po brozgi in mlakah, ki povsod zapirajo prehode, domov. Na mestnem magistratu vprašanja, kako bodo letošnjo zimo kidali sneg, še zmerom niso rešili. Dasi je danes vreme zahtevalo, da bi morala prilična armada delavcev z lopatami pljuniti v roke, je šel na ceste samo redni štab delavcev mestnega cestnega nadzorstva, da so vsaj tam, kjer je brozga že z največjo silo ovirala promet, posegli vmes.

Na mestni socialno politični urad pa navaljujejo trume delavcev, ki še zmerom upajo, da bo zima prinesla nekaj dni dela in zaslužka. A z delom na žalost ne morejo nikomur postreči, pač pa so te dni po malem začeli z razdeljevanjem podpor. Dasi so bili nekateri uradi v mestnem domu danes za stranke zaprti, se je po stopniščih ves dopoldan premikala dolga kolona prosilcev, da potrkajo na katerihkoli vratih in poizkusijo, ali se jim odpre. Samo v mladinskem uradu so imeli dopoldne okrog 300 strank, ponajveč mater z otroki, ki so prišle po nakazila za trgovine. Krediti so majhni in tako je tudi majhen delež, ki pripade siromakom. Po številu otrok dajejo družinam živil za 40, 50, 60 Din ali morda tudi kaj več, a že ta majhna količina je za stotine bednih dragocen božični dar. Te dni so razdelili že tudi dva vagona premoga in nekaj drv med najbolj potrebne družine, nekaj malega kurjave pa bo prispelo še pred prazniki.

V zvezi s podporno akcijo nas mestni socialno politični urad naproša za naslednjo objavo: Podpore brezposelnim in drugim potrebnim, ki se nakazujejo na magistratu, niso nikaka skrivnost, vendar pa je treba v interesu podpirancev čuvati neko diskretnost. Marsikomu, ki ni prišel po svoji krivdi v stisko, bi bilo neprijetno, če bi se njegova siromaščina javno razglašala. O vseh izdanih podporah v denarju, živilih, obleki, zdravilih in kurivu pa se vodi natančna evidenca v posebni kartoteki. Vpogled v to kartoteko je vsakomur mogoč, po funkcionarjih dobrodelnih ustanov in organizacij, po mestnih svetnikih, župnih uradih in okrajnih ubožnih načelnikih. Vsakdo, ki bi izvedel za koga, da izkorišča dobrodelnost, naj prizadetega osebno ali pismeno naznani socialno političnemu uradu. Anonimne in pavšalne pa takšne prijave seveda ne smejo biti. Zato se občinstvo naproša, naj preneha zabavljanje in neumestno namigavanje po gostilnah, češ, kako nepotrebni dobivajo mastne podpore, potrebni pa odhajajo praznih rok. Vsakdo naj rajši stori svojo socialno dolžnost in naj na odločujočem mestu prijavi vsakega izkoriščevalca podpor.

Smučarji! Hribolazci! Vaše telo je zavarovano s toplo obleko, zavarujte tudi svoje lice in to boste edino z URAN KREMO. Masirajte večkrat dnevno z učinkovito URAN KREMO, ker URAN KREMA je zares čudežni balzam specijalno za Vaše lice.

KAPLAR:
Redov Kovač 8 dni zatvora zaradi kašljanja v vrsti
zakaj odkar obstoji
Broski bonbon
morete kašelj preprečiti.
PROIZVOD: UNION, ZAGREB

JUTRI
Z. K. D. film
senzacija iz džungle in živalstva
RANGO
in drugo
Sloni, tigri, levi, udavi, opice

Deformacija hrbtenice

Ljubljana, 18. decembra.

V dobi rasti preti vsakemu otroku nevarnost, da se njegova hrbtenica pokvari, ali kot se znanstveno reče, deformira. Po statistikah raznih strokovnjakov je ugotovljeno, da se to mnogokrat dogaja, zlasti pri otrokih, ki hodijo v šolo. Podatki so zelo zanimivi. Večina strokovnjakov je ugotovila, da inklinira najmanj 25 odstotkov šoloobveznih otrok k tem deformacijam. Seveda s tem ni rečeno, da se pri vseh teh 25 odstotkih hrbtenica deformira. Dejstvo pa je, da se razvije pri najmanj 10 odstotkih šoloobveznih otrok napaka, bodisi v obliki skrivljene hrbtenice po strani (skoliosa), ali pa v obliki izbočenja hrbtenice na ven (kifosa).

V Ljubljani je približno 5.000 šolarjev in najmanj 10% — 500 otrok ima nepravilno ali že pokvarjeno hrbtenico. Posledice prekasnega zdravljenja so za otroka jako resne v fizičnem in estetičnem oziru. Deformacija se pod obleko razvija zelo hitro in neopaženo, posebno pri ženskem spolu. Ko se je enkrat deformacija razvila, je že kritično, ker je zdravljenje v takih primerih sicer ne brezupno, pač pa zelo komplicirano in dolgotrajno.

KINO SLOGA
Danes poslednjikrat
ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Vas bo očarala priljubljena
FRANČIŠKA GAAL
v prelepem filmu
CSIBI
Smeh in zabava! Lepi šlagerji!

Stari zdravniški izrek: »Principiis obsta, sero medicina paratur« (Brani se takoj, sicer se ti prepozno pripravi zdravilo) je posebno pri deformacijah hrbtenice umesten. Ne zamudite torej prilike in napotite otroka pravočasno na temeljito zdravljenje

Knjige Vodnikove družbe

Dr. Ivo Šorli: Petdeset odstotkov

Pravijo, da je bistvo novega leposlovja, posebno pa romanov in povesti, problematika časa in življenja. To se pravi, da one malenkostne ljubezenske in življenske dogodivščine, ki so prej vzbujale glavno zanimanje čitatelja, stopajo v ozadje in tvorijo samo še neko podlago, da na njih razrešujemo gospodarske, socialna in druga vprašanja sodobnosti, ki stopajo v ospredje pripovedne proze

Problematika! Res, naše življenje in svet okoli nas sta polna problemov. In dolžnost pisatelja je, da rešuje te probleme v obliki romanov, povesti itd. Mladi čitatelji, ki so s trepetom v srcu spremljali junaka do prvega poljuba in potem iz vse duše želeli, da bi bil konec srečen, da bi se zaljubljenca vzela, in so včasih celo odložili knjigo, če so opazili na zadnjih straneh, da sta se razšla, te vrste čitatelji bodo s takšnimi romani manj zadovoljni. Kajti oni še ne čutijo problematike okoli sebe, za nje je vsa sreča zapopadena samo v izpopolnitvi mladih sanj in presojajo vse s stališča svojega srca, s katerim gledajo in merijo življenje okoli sebe.

Ker se svet vedno znova rodi, je naravno, da bomo vedno imeli čitatelje te vrste in da bodo »Deseti bratje« še dolgo časa najslajša dušna paša za ono mladež, ki sanja še v tihem zatišju brezskrbne mladosti in je ne motijo vprašanja in razni problemi, ki sučejo in gibljejo sodobni svet. Zato ti mladi čitatelji neradi segajo po novih modernih knjigah, ker čutijo, da v njih ni nič zanje. Lepi romantični svet se je nekako preživel. Ni več časa za sanje. Komaj človek dobro pogleda v svet, že mu zazija nasproti grozeče vprašanje: kruh? Zato je mladina zdaj tako malo časa mlada. Problemi, ki so bili včasih daleč od nje, prepuščeni učenjakom, državnikom in politikom, da so jih razreševali, trkajo danes že na vsaka stanovanjska vrata. Svet je postal čudno resen. Saj skoraj ni več pesnikov, ki bi peli zaljubljene pesmi, in v romanih in povestih ni skoraj ljubezni več. Povsod sam boj, prepir, skrbi, trpljenje, životarenje, umiranje. Kam je izginil oni lepi nekdanji svet, ki smo ga videli vsaj v romanih. Ni ga več. Problematika ga je vzela.

V poetiki smo se učili, da roman obstoji iz ozadja in iz fabule t. j. iz zgodovinskega, družabnega, življenskega naravnega itd. ozadja v katerem so se razvijale zgodbe in dogodki okoli glavnega junaka. Čitatelju prejšnje dobe je bila ta zgodba, osebni doživljaji in dogodki, glavna stvar, vse ono drugo se mu je zdelo odveč in ni ljubi lpisateljev, ki so moralizirali, učili, razlagali in se dotikali javnih vprašanj. Vse to se je zdelo, da samo moti tek zanimivih dogodkov.

Sedaj so stopili ti osebni dogodki, ki so brezpomembni za človeštvo, v ozadje, in v ospredje je stopilo ono ozadje — življenje z vsemi svojimi važnimi, vsakdanjimi in neizogibnimi vprašanji. A med tem je vzrastel tudi nov čitatelj, ki zahteva te vrste slovstvo. Dozorel je. Ni več tako naiven, da bi se zanimal za male ljubezenske zgodbe, nas zanima svet v velikem in širokem obsegu, kar je v nas in okoli nas. Vse to se je spremenilo v čudno poezijo, ki je postala prav tako del nas vseh, kakor je nekdanji čitatelj sočustvoval z junakom in junakinjo, se ž njima veselil in plakal in se ves združil z njuno usodo. Zdaj čutimo, da je ves svet okoli nas del nas samih in da smo vsi povezani z istimi vezmi na svet in življenje; čitatelj ni več romantik individualist, postal je socialen človek svoje dobe, ki mu je reševanje sodobnih vprašanj srčna in življenjska potreba. Tako je n. pr. problematika postala nele bistvo leposlovja ampak tudi — rekli bi — okus dobe, kakor so imele tudi druge dobe svoje okuse in zahteve glede slovstva.

Res je, da še vedno radi posežemo po starih mojstrih, kakor radi gledamo stare slike. Moramo jim priznati, da so znali pripovedovati, da so imeli bogato domišljijo in epretno pero. Toda vsaka doba zahteva svojo umetnost in tako je leposlovna proza sedanjosti živ odmev svoje dobe.

Dr. Ivo Šorli ni bil nikoli pisatelj, ki bi ga zanimale samo ljubezenske zgodbe in srčne skrivnosti mladih ljudi. Gledal je vedno življenje v vsej njegovi polnoti in je rad odgovarjal na vprašanja časa. Že njegovo prvo večje delo »Človek in pol« je reševalo sodobni problem nadčloveka. V noveli »Sam« je globoko posegel v svet našega verskega čuvstvovanja. Istotako v vseh delih do »Zadnjega vala«, ki odgovarja na problem ljubezni s širokega življenjskega stališča. On rad filozofira, pa ne moreče, dolgočasno, ampak zabavno in zanimivo. Ne rešuje problemov enostransko, ampak v soglasju z življenjem in človekom. V tem oziru se seveda loči od naših najmlajših, ki vidijo iz vse problematike samo en izhod, na vsa vprašanja samo en odgovor.

Šorli je optimist in veruje v zmago življenja. Zato je nam v teku 40 let, kar ga poznamo na našem književnem polju, povedal poleg zanimivih zgodb marsikatero modro misel. Ne pretirava rad niti navzgor niti navzdol, rad priznava, da je resnica vedno nekako v sredi. Zato nima niti preromantičnih zgodb niti prepesimističnih nazorov. Celo v naslovih ni izbirčen, skoraj prozaičen (Sorodstvo v prvem členu. Krščen denar. Zgodba o povišanju). Tudi »Petdeset odstotkov« zveni nekako matematično nepoetično. A zato se skriva za vsakim teh naslovov dovolj poezije in življenjske resnice. Kajti res je, da tudi glede problematike velja staro pravilo: »Omne tulit punctum ...« Epika ne sme trpeti na račun filozofiranja in fabula se ne sme izgubiti v ozadju. Sicer pridemo zopet v utilitarizem in didaktiko, ki je slana za poezijo.

V »Petdeset odstotkih« je polno sočasne problematike, saj je zgodba zajeta tako iz srede naših dni, da bi skoraj lahko pokazali: to je tam in tam. Saj se razvija povest okoli javnih pojavov, kakor so zmrznjeni denarni zavodi in razne zaverovalnice za življenje i. t. d. A zato se pisatelj nikjer ne postavlja na stališče stoprocentnega moralista:

Moj razum mi pravi, da je treba marsikaj razumeti. Vsako mesto ima kloake, celo kraji brez greznic niso brez njih.«

V dobi relativnosti vseh resnic in vrednot so se tudi moralni nazori izpremenili. Saj smo zadovoljni, če se poravnamo s 50%. Takoj na prvih straneh, ko stopi junak naše povesti v gostilno »Pri struni« se znajdemo sredi razgovora o enakosti, enakopravnosti, svobodi, presveti in drugih geslih, ki mučijo naš svobodni svet. Ves čas se gibljemo sredi vsakdanjih ljudi, ki rešujejo dnevna vprašanja in se bore za obstanek, kakor ukazuje življenje. Tudi z ljubeznijo je tako: romantika je zahtevala stoprocentno resnico: vse ali nič. Tu se plete življenje tako kot je v resnici, in tudi stoprocentne ljubezni ni. Ce-

Božična številka Jutra bo izšla v torek zjutraj,

na kar opozarjamo zlasti velecenjene inserente in naročnike malih oglasov, ki nameravajo izkoristiti njeno tridnevno aktualnost v reklamne svrhe. Prosimo pa, da se nam naročila za razne reklamne objave dostavijo najkasneje do sobote zjutraj, ker bomo mogli sprejemati v ponedeljek le še nujne primere.

OGLASNI ODDELEK »JUTRA«.

Domače vesti

• **Ne bodite užaljeni, če ste sami krivi.** Na pisarno in na poverjeništva Vodnikove družbe je nastal pravi naval, ko so ljudje opazili, kako lepe knjige so izšle. In prišli so novi naročniki in zahtevali knjige. Seveda jih niso mogli dobiti, ker je odbor iz previdnosti dal tiskati le 10.000 izvodov in ti so za one, ki so se pravočasno oglasili. V tisku je še 4000 izvodov za zamudnike. Ti jih morejo dobiti žal šele, ko bodo knjige v drugi izdaji dotiskane. Zato se ne jezite na pisarno in poverjenike, če ste sami krivi svoje zamude.

• **Odlikovanje.** Z redom sv. Save IV. stopnje je bil odlikovan pehotni kapetan I. razreda g. Jakob Kočevar. Čestitamo!

• **Predavatelji ZKD predavajo:** Pri Sokolu v Mostah 20. t. m. ob 20. o potovanju s »Kraljico Marijo« IV. del. Skioptične slike bodo ponazorovale vsebino. pri Sokolu v Šiški 20. t. m. ob 20. g. prof. Dolžan o pradavnih živalih; pri Meddruštvenem odboru v Kočevju 22 t. m. ob 11. dopoldne g. Viktor Pirnat o temi: V dolini gradov. Predavanje spremljajo skioptične slike. Pri Sokolu v Podbrezjah 22. t. m. ob 15. dr. Vrčon o Abesiniji; pri Sokolu v Medvodah 23. t. m. ob 20. s »Kraljico Marijo« po Grčiji in Egiptu.

SMUČARSKE OPREME
v največji izberi pri
SPORT-KMET d. z o. z.
specialna trgovina
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA 7.

• **Izredni kongres meščansko-šolskega učiteljstva.** Da bi bili pravočasno sprejeti sklepi o raznih vprašanjih meščanskih šol in učiteljstva, je izvršilni odbor združenja nastavnikov meščanskih šol sklenil, naj se 4. januarja 1936 v Beogradu v dvorani osnovne šole kralja Aleksandra I., Dečanska ulica št. 8, vrši izredni občni zbor združenja meščansko-šolskega učiteljstva. Dnevni red tega izrednega kongresa bo naslednji: Volitve verifikacijskega odbora poročilo izvršilnega odbora o delovanju združenja v dobi od 7. julija letos do 31 decembra ter poročilo nadzornega odbora. Po debati o teh poročilih bodo volitve nove uprave. Kongres bo sprejel razne resolucije o meščanskem šolstvu in učiteljstvu.

• **Smrt bolgarskega učenjaka in velikega prijatelja našega naroda.** V Sofiji je umrl ugledni zgodovinar, profesor vseučilišča in akademik Vasilj Zlatarski. Rodil se je 14. novembra 1866. v Trnovu, ko so tam še vladali Turki. Svoje studije je dovršil v Rusiji. Ko se je vrnil v domovino, ga je vlada leta 1893 poslala v Berlin, kjer je studiral arheologijo. Ko se je vrnil, je postal profesor prve sofijske gimnazije, od leta 1897 naprej je služboval kot docent in pozneje kot redni profesor na bivši bolgarski veliki šoli, iz katere je nastalo sofijsko vsučilišče. Večkrat je bil izvoljen za dekana filozofske fakultete in tudi za rektorja vseučilišča. Spisal je veliko število razprav o zgodovini bolgarskega naroda. V zborniku bolgarskega zgodovinskega društva, ki je izšel pred 10 leti, je navedenih okrog 130 spisov pokojnega učenjaka. Prof. Zlatarski je bil iskren prijatelj Srbov in vnet propagator jugoslovenske in slovanske ideje. S srbskimi znanstveniki je bil v najtesnejših zvezah.

* **Nov grob.** V Prvačini pri Gorici je 17. t. m. umrl g. Leopold Gregorič, posestnik v Brezovljaku, ki je bil star 64 let. Bil je zaveden narodnjak in nekdaj član vseh narodnih društev. Zapustil je pet otrok. Trije sinovi so na domačiji, sin in hčerka pa v Jugoslaviji. Značajnega in dobrega moža bodo vsi, ki so ga poznali, ohranili v blagem spominu.

* **V znamenju stiske in brezposelnosti.** V Sarajevu je bil pred nekaj dnevi natečaj za namestitev 23 članov sarajevske ga redarstva. Javilo se je nad 300 kandidatov. Med njimi je mnogo takih, ki imajo po več razredov gimnazije, če tudi je razpis zahteva samo dovršeno osnovno šolo. Med kandidati so bili tudi maturanti, a za mesto redarskega nadzornika se je prijavilo lepo število diplomiranih pravnikov, čeprav je razpis zahteval za to službo samo dovršeno srednjo šolo.

• **Beda v severni Dalmaciji.** Zaradi suše in drugih nezgod je v severni Dalmaciji zavladala tolika beda, da prebivalci mnogih vasi že nekaj mesecev ne premorejo niti skorje kruha. Preživijajo se s sočivjem, živino so že prodali in prodajajo celo konje in krave, ki so jih imeli za vprežno živino. Pomoč, ki jo je dobila primorska banovina od države, nikakor ne zadostuje za ublaženje tolike bede.

• **Epilog umora župnika v Bučici.** Pred okrožnim sodiščem v Petrinji se je vršila razprava proti bivšemu občinskemu redarju v Glini Ivanu Šanteku, ki je povzročil, da je pet ljudi, med njimi tudi neki visokošolec, prestalo več-mesečni priskovalni zapor zaradi roparskega umora, ki je bil izvršen v Bučici pri Glini. Umorjeni je bil priljubljeni župnik Janko Vedrina. O tem zločinu je »Jutro« obširno poročalo ter navedlo, da so vaščani sami na vso moč podpirali preiskovalne oblasti ter so se tako tudi prostovoljno podvrgli daktiloskopiranju. Bivši stražnik Šantek je potem policijskim organom iz Zagreba pripovedoval izmišljeno zgodbo, ki je vrgla sum na pet občanov. Vsa zgodba je bila plod zločinske domišljije. Osumničeni so bili že izpuščeni iz zapora in, ker so odločno zanikali, naj se dožene kdo jih je spravil v nesrečo, je prišel Šantek pred sodišče. Na razpravi se je izkazalo, da je bil že nekdaj, preden je postal občinski redar obsojen na 4 leta robije. Tokrat so ga obsodili na 5 let robije in na trajno izgubo državljanskih pravic. Umor nesrečnega župnika je še vedno velika uganka.

• **Priporočamo razpečavanje božičnih in novoletnih razglednic, ki jih je založila Ciril Metodova družba. Kupujmo domače blago!**

• **Prijetno in ceneno bivanje na Bledu** čez praznike in ob drugih prilikah nudi hotel Zaka. Ob najboljši celodnevni oskrbi, z zakurjeno sobo računa samo Din 50.— Vljudno vabi uprava hotela Zaka Bled.

• **Pri zaprtju in motnjah v prebavi** vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožefove grenčice.

• **Tovarna JOS REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

Iz Ljubljane

u— **Koroški in prijatelji Koroške!** V petek, 20. t. m. ob 7. zjutraj bo darovana v frančiškanski cerkvi pri glavnem oltarju g. dr. Lojze Kuhar slovesno sv. mašo zadušnico za pokojnega voditelja koroških Slovencev Franceta Grafenauerja. Vabimo vse v Ljubljani živeče Koroške, kakor tudi vse drugo narodno čuteče občinstvo, da kar v največjem številu počasti spomin velikega pokojnika. Klub koroških Slovencev.

u— **Prirodoslovno društvo** priredi kot svojo 6. letošnjo prireditev predavanje o raziskavanjih kraških jam v Italiji ter o speleološkem institutu v Postojni. Predaval bo g. dr. Ljudevit Kuščer ob mnogih skioptičnih slikah. Predavanje bo gotovo nudilo zanimivo primerjavo dela »jamarjev« to in onkraj jugoslovensko—italijanske meje. Kakor vedno, bo tudi to predavanje v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi, v soboto 21. t. m. ob 18. uri. Člani in prijatelji društva so vabljeni k čim številnejši udeležbi.

u— **Slovensko zdravniško društvo** v Ljubljani ima v petek 20. t. m. ob 18. znanstveni sestanek v predavalnici internega oddelka obče državne bolnice. Spored je naslednji: 1. dr. Igor Tavčar: Aktualna leukazmia, 2. dr. Božena Merjak: lymphogranulomatoza, 3. dr. Drago Sterle: diferencijalna diagnoza purpure, 4. doc. dr. Ivan Matko: paroksizmalna hladna hemoglobinuria. Vsi gg. zdravniki so vabljeni.

u— **JNAD Jadran.** Sklicujem sejo plenarnega odbora za danes ob 11. dopoldne. Odborniki, točnost! Tajnik.

u— **Mladinski odsek SPD** bo posloval v petek 20. t. m. od 15. do 17. v društvenih prostorih na Aleksandrovi cesti. Poverjeniki Ferijalnega saveza naj se javijo v tem času. Mladinci bodo takrat prejeli informacije o delovanju in izletih mladinskega odseka v času božičnih počitnic in sicer od 27. t. m. dalje.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24
Danes težko pričakovana premiera najaktualnejšega velefilma sezone.
Afrika v plamenu. Afrika vstaja.
BOSAMBO
je senzacija za staro in mlado.
Sodeluje slavni črnski bariton PAVEL ROBESON in lepa mulatka NINA MAE.
Predprodaja vstopnic od 11-½13. Predstave ob 4., 7¼ in 9¼ uri.
PREMIERNI KINO

u— **Božični koncert** ali koncert božičnih pesmi in skladb primernih za božič bo v nedeljo 22. t. m. ob 8.15 zvečer v Hubadovi pevski dvorani. Spored je naslednji: 1.) Premrl: Parafraza na Grubarjevo »Sveta noč«. Igra na orglah Bohinc Stanko. 2) Premrl: 4 božične pesmi s spremljevanjem klavirja. Poje ravnatelj Betetto, pri klavirju Marijan Lipovšek. 3) Ocvirk: Pastorale, igra na orglah Bohinc Stanko. 4) Corelli: Concerto grosso za 2 violini in violončelo-solo s spremljevanjem godalnega kvinteta in čembala. Igrajo: Pfeifer, Prevoršek, Leskovic, dalje Ornikova, Dražil, Dermelj, Pertort in Puppis ter Marijan Lipovšek. 5) Bach: Tri arije iz Božičnega oratorija. Poje ga. Bernot-Golobova, pri klavirju Marijan Lipovšek. 6) Kladnik: Božična improvizacija op. 40 št. 9. Igra na orglah Bohinc Stanko. Sedeži po 10, stojišča po 5 Din, v Matični knjigarni.

u— **Božična glasbena prireditev bo danes ob 20. v frančiškanski cerkvi.** Od kritike soglasno priznan kot eden najboljših ljubljanskih zborov bo Ciril Metodov pevski zbor iz Ljubljane pod vodstvom skladatelja Ludvika Puša izvajal spored samih starih božičnih pesmi. Pevovodja je znan interpret slovenske narodne pesmi, a zbor poje brez spremljanja, kar kvaliteto izvajanja močno dvigne.

Triumph Trajno goreča peč za drva

OKUSNA POCENI
Ogrovnen pribranek na kurjavi
Proizvod OSJEŠKE LIVARNE ŽELEZA IN TOV. RNE STROJEV D. D. OSIJEK
Samoprodaja za Ljubljano FRANC GOLOB železnina, Wolfova ul.

u— **Razočarani smučarji.** Decembersko vreme je letos izredno spremenljivo. V torek je bil še hud mraz, proti večeru je začelo naletavati, pozneje pa močno snežiti. Smučarji so si meli roke, veselili so se, da bodo imeli za praznike idealno smuko. Včeraj zjutraj pa jih je pozdravila na ulicah in cestah grozanska brozga, veselega smuka je bilo konec.

NAJLEPŠA DARILA
ZA BOŽIČ IN NOVO LETO KUPITE NAJCENEJE PRI
TIČARJU
LJUBLJANA — ŠELENBURGOVA 1, in SV. PETRA C. 26.

u— **Žrtev zime in snega.** Včeraj zjutraj je 40-letni delavec France Marinšek, zaposlen pri stavbeniku Ogrinu v Sokolski ulici na Prulah, čistil gospodarjevo streho sega. Po neprevidnosti je stopil na stekleni del strehe, ki je bil prekrit z belo odejo. Steklo se je strlo pod njim in je padel kake tri metre globoko na betonsko stopnišče, kjer je nezavesten obležal. Pri padcu se je močno pobil na glavi, dobil pa je tudi resne notranje poškodbe — Iz Šmednika so pripeljali v bolnišnico 5-letnega posestnikovega sina Antona Jeraja, ki je zlil lonec vrele vode po sebi in dobil nevarne opekline po životu in po nogah, iz Stične pa 24-letnega posestnika Jagarja Albina Lampreta, ki si je v prsa izvrožil strel.

u— **Žive jaslice nam bodo z vso svojo milino in poetiko predočile skrivnost Jezusovega rojstva.** Ta prizor bo gotovo globoko ganil slehernika, ki naj ne zamudi prilike, da bo občutil to božično razpoloženje. Mamice, pripeljite deco, da vidi sveto družino, anglece in sliši raisko petje. Ti dojmi jih bodo spremljali vedno in povsod, ker so lepi, imajo svoje trajne vrednosti. Zato na svidenje v četrtek 19. t. m. ob pol 17. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Prispevek za stroške le Din 3.— TKD Atena.

POZOR! POZOR!
IZŠLO JE:
SUŠEC ŠTEFAN
NEPOSREDNI DAVKI
zakoni, pravilniki, uredbe, razpisi z obširnim komentarjem
KNJIGA POTREBNA ZA PRAVILNO PRIJAVO PRIDOBNINE ITD.
Naroča se:
V KNJIŽNI ZALOŽBI TISKARNE MERKUR D. D. LJUBLJANA.
Cena 160.— Din in poštnina

u— **Društvo »Tabor«** Zaradi obolelosti g. prof. dr Ernesta Turka mora za danes javljeno predavanje odpasti.

u— **Silvestrov večer** priredi v Trgovskem domu Združenje trgovcev z zelo bogatim sporedom, na kar že danes opozarjamo vse trgovce in prijatelje trgovcev. Ker je pričakovati, da bo udeležba zelo velika, je treba mize rezervirati do 27. t. m. v tajništvu Združenja tel. 29-27 — Uprava.

u— **Ob amnestijo.** Mariborčan Lojze sobni slikar, je septembra ukradel neke malenkosti, tako poročni prstan, že v novembru bi se bil moral kljub rednemu vabilu zglasiti pred ljubljanskim malim senatom. Ni prišel. Včeraj pa ga je privedel orožnik v dvorano št. 79. Bil je obsojen na 4 mesece strogega zapora. Predsednik je pripomnil: »Če bi bili prišli novembra k I. razpravi, bi bili sedaj pomiloščeni.« Branitelj je pristavil: »Imel je pač smolo«.

u— **Nepoštena služkinja.** »S fanti ste okrog popivali. Svojemu ljubčku ste plačali večji račun. Pri vas so dobili še 1900 Din«, je predsednik malega senata omenil proti obtoženki, 35-letni Ivanki, ki je svojemu gospodarju izmaknila 5.200 Din gotovine. Bila je obsojena na 6 mesecev strogega zapora.

Iz Celja

e— **Maša za pokojnim voditeljem koroških Slovencev Grafenauerjem** bo jutri ob 7. v Marijini cerkvi. Ker se Slovenci iz Celja niso mogli udeležiti njegovega pogreba, so vsi koroški Slovenci in narodno zavedni Celjani vabljeni, da prisostvujejo maši.

e— **»Izdaja pri Novari«.** Ljubljanska drama je uprizorila v torek zvečer v Celjskem gledališču »Izdajo pri Novari«, dramo znanega švicarskega dramatika Cezarja von Arxa, polnokrvnega teaterskega človeka in sijajnega poznavalca odra, ki zna dati snovi enotno zelo močno obliko s pretresljivimi dramatičnimi viški in učinki. V dognani, skrbno izvedeni režiji g. Petra Malca je dosegla »Izdaja pri Novari« tudi v Celju popoln uspeh. Silen lik kmeta Ernija Turmanna, ki postane izdajalec, da reši svojo kmetijo za svojega otroka je ustvaril g. Skrbinšek. Izvrstni so bili gg. Jan. kot zemljelačni Gilg, ga. Mira Danilova kot Ernijeva satanska žena Arnei in ga. Marija Vera kot Turmannova mati. Z dosledno ograjeno in tehtno igro so se odlikovali gg. Lipah, prof. Blaissey), Kralj (general Trivulgio) in Levar (poveljnik In der Gassen). Zelo ljubek je bil mladi Peer kot Ernijev sinček, Jöstli. Scenerija je bila skladna in učinkovita. Občinstvo je živahno aklamiralo igralce. V gledališču je bilo v nasprotju s prejšnjo soboto prijetno toplo. R. P.

e— **Venček plesne šole trgovskih in privatnih nameščencev** bo 4. januarja 1936 v mali dvorani in vseh restavracijskih prostorih Celjskega doma. Vabi k čim večji udeležbi —odbor.

OBDARUJTE svojce z najprimernejšim darilom kakor so vestje, žemperji, pulovarji — po najugodnejših cenah pri B. PUŠNIK, Celje, Cankarjeva.

e— **Drzna tavina.** V ponedeljek so trije moški, in sicer dva brata, izmed katerih je bil eden šele pred kratkim izpuščen iz zapora, ter neki njun znanec, vdrli v nezaklenjeno sobo knigoveške nameščenke gdčne G. na Glavnem trgu in odnesli 10.200 Din, ki jih je imela gdčna G. shranjene v svoji sobi. Še predno je oškodovanka odkrila tatvino, so storilci najeli avtomobil in se odpeljali iz Celja v Št. Jurij, odtod pa z drugim avtomobilom v Poljane, nakar so nadaljevali pot proti Mariboru. Obeh bratov še niso izsledili, njunega tovariša pa so prijeli v torek blizu Maribora. Pri zasliševanju je tajil krivdo. Denarja niso našli pri njem. Zasledovanje obeh bratov se nadaljuje.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 velefilm »Valček na Nevi« in zvočni tednik.

Križarji

Iz Maribora

a— **Novi ljubljanski češkoslovaški konzul v Mariboru.** V soboto 21. t. m. popoldne pride prvič v Maribor novi ljubljanski češkoslovaški konzul g. Minjovski. Na kolodvoru ga bodo sprejeli predstavniki Češkega kluba in Jugoslovansko—češkoslovaške lige. V Mariboru ostane preko nedelje, ko si hoče ogledati tukajšnja gospodarska podjetja in ki jo namerava prebiti v krogu svojih tukajšnjih rojakov. Ob prvem prihodu v Mariboru novega zastopnika bratske republike prisrčno pozdravljamo!

a— **Maša zadušnica za pokojnega voditelja koroških Slovencev Grafenauerja** bo jutri v petek ob 9. dopoldne v tukašnji stolnici. Zvečer kratka komemoracija.

a— **V železnem repertoarju vseh gledališč, ki gojijo tudi opereto je Kalmanova znana opereta »Bajadera«,** katere premiera bo na prvi božični praznik. Režija je Harastovićeva, dirigira Lojze Hercog. V večjih ulogah nastopijo Udovičeva, Barbičeva, Gorinškova, Sancin, Harastovič, Verdonik, Košič, Razberger in Gorinšek.

a— **Lepo pridobitev za Maribor** predstavlja novootvorjena prodajalna mesnih izdelkov tovarne Josipa Benka v krasno preurejenih prostorih v vogalni hiši Gosposke ulice in Glavnega trga, ki jo je, kakor smo svojčas poročali, kupil od trgovca Kavčiča g. Josip Benko iz Murske Sobote. Po načrtih našega priznanega arhitekta inž. Saša Deva je dobila zgradba moderni izraz, pri če mer so se ohranile vse značilnosti starega zgodovinskega poslopja. S svojim duhom podjetnosti je g. Benko priredil na najprometnejši točki Maribora najmoderneje urejeno prodajalnico mesa in mesnih izdelkov, kakršnih ni veliko v naši državi. Notranjost blešči vsa v niklu in kromu, stene so obložene z belimi keramitnimi ploščami do stropa, tlak pa je iz diskretno se odražajočih rdečih keramitnih plošč. Vse je izpeljano s posrečenim okusom in v enotnem stilu. Je to ena najlepših trgovin novega Maribora.

a— **Vabila za 15. akademski ples** so razposlana. Vse one, ki vabil po pomoti niso prejeli, prosimo oproščenja. Reklamacije: Sax, trgovina s papirjem, Maribor, Grajski trg.

a— **300 dinarjev škode** trpi posestnik Ivan Kocutar iz Laznice pri Limbušu radi požara, ki mu je vpepelil viničarijo z vsem inventarjem. Viničarija je bila pred nedavnim na novo preurejena.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4. 7. in 9.15 uri
nepričakovana premiera velefilma
LJUBIM ŽENE
Clark Gable — Carola Lombard
Ganljiva zgodba žene, ki je žrtvovala vse, da zadrži ljubezen moža

15 let umetniškega dela Janeza Cesarja

Ljubljana, 18. decembra.

Nocoj pet minut pred 20. uro se je na odru dramskega gledališča za spuščenim zastorom zbralo vse članstvo naše drame k intimni proslavi 15-letnice umetniškega udejstvovanja našega priljubljenega igralca Janeza Cesarja. Petnajst let sicer ni dolga doba, vendar kdor pozna vse križe in težave slovenskega umetnika na naših deskah in še zlasti veliko delo Janeza Cesarja, mu bo z iskreno hvaležnostjo stisnil roko. V imenu uprave in vsega članstva je slavljenca toplo pozdravil ravnatelj drame g. Pavel Golia, se mu z izbranimi besedami zahvalil za njegovo dosedanje delovanje, mu častital in ga izpodbujal k nadaljnjemu, še uspešnejšemu delu v slovenski drami ter mu v lastnem imenu izročil lepo darilce. Navzočno članstvo se je čestitki od vsega srca pridružilo z vzkliki »živio Cesar,« nato pa se je oder spraznil in začela se je predstava.

Na težavni poti slovenskega umetnika želimo slavljencu tudi mi še obilo uspehov s toplo zahvalo za vse njegovo požrtvovalno delo.

VSI GOVORNIKI
odvetniki, profesorji, učitelji, duhovniki in pevci nujno potrebujejo Mr. Bahovčeve
„SMREKA“ bonbone
Izdelani so iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega vzdržujejo svežost glasu, ublažujejo
kašelj in hripavost
Nadalje desinficirajo usta in grlo, preganjajo žejo, razbistrijo glavo. So pa tudi prijeten pripomoček pri omejitvi prekomerne kaje. Zavitki po Din 4.— in 6.— v lekarnah in drogerijah.
Apoteka Mr. L. Bahovec
Ljubljana
Kongresni trg štev. 12

a— **Turistični podatki.** V preteklem mesecu je pripotovalo preko severne meje v Jugoslavijo 5530 potnikov. Od inozemcev je bilo največ Avstrijcev 1440, dočim zavzemajo Čehoslovaki, ki so preko poletnih mesecev najštevilnejši, s 449 drugo mesto. Odpotovalo pa je preko severne meje iz Jugoslavije v tem času 5377 potnikov, med katerimi je celo več Avstrijcev, kakor Jugoslovenov, katerih je bilo 1435, dočim znaša število avstrijskih potnikov 1720.

a— **O ustavitvi dela v tekstilni tovarni Zelenka** in drug smo prejeli obvestilo, da bo delo počivalo od 23. t. m. do 2. januarja po sporazumu z delavskimi zaupniki. Ves ta čas bo tovarna porabila za očiščenje kotlov, delavstvo pa pri plači ne bo prizadeto, ker bo nadomestilo izpadli delovni čas z nadurnim delom ob drugih dneh in bo pri tem plačano po zakonitih določilih.

a— **Odmevi iz Dravske doline.** Žage po Dravski dolini so morale omejiti obrat, ponekod so obrat popolnoma ustavile. Iz Dravske dline so namreč izvažali največ lesa v Italijo. Sankcije. K sreči je bilo nekaj kupčije z božičnimi drevesci, katerih so šle večje količine v razne kraje naše države.

največja epopeja krščanstva

a— **Ob meji taborišče za brezposelne.** Pri Sv. Antonu na Radlu, tik za mejo na avstrijski strani, so uredili veliko taborišče za brezposelne Avstrijce, ki so zaposleni pri raznih delih v gozdovih, pri urejevanju obmejnih cest in poti itd. Delajo 8 ur dnevno in prejemajo poleg hrane in cigaret še pol šilinga dnevno.

a— **Številke so najbolj poučni argument.** Poročali smo že o nedeljski konferenci v krčevinski šoli radi odcepitve Št. Petra od košaške občine. Sedaj smo dobili na razpolago tele poučne podatke: Pred komasacijo občin leta 1933 so izkazovali proračuni sledeče občinske doklade: Košaška občina 66%, krčevinska 50, šentpeterska 127%. V novi združeni občini Košaki pa znašajo draginjske doklade 60%, tako da so Šentpeterčani razbremenjeni za 70%. Košaški občani pa bi v slučaju odcepitve Št. Petra bili razbremenjeni za okoli 100.000 Din. Ob teh številkah se poraja vprašanje: Ali spada politika v občinsko gospodarsko? Odgovor je jasen.

a— **Mladino miče v svet.** Pred 4 dnevi je izginil od doma 13letni dijak tukajšnje meščanske šole Alojzij Ambrož, ki je že nekajkrat pobegnil od doma. Na sebi ima sive hlače, črni suknjič in rjavo čepico.

a— **Harakiri balijcev, zažiganje mrliča, sveti plesi.** O vsem tem in o mnogo drugem bo predaval jutri v petek zvečer pisatelj in novinar Hadži Raden Mustafa iz Jave, ki bo prvi del svojih izvajanj posvetil otoku Javi, dočim bo v drugem delu govoril o živih in mrtvih na otoku Bali.

a— **Izropali so posestnika Jakoba Pavška iz Jazbine.** Še neugotovljeni storilci so se splazili skozi okno v njegovo hišo in mu odnesli vso obleko, perilo in čevlje, v skupni vrednosti okoli 2000 Din. Težko prizadeti posestnik je ostal brez obleke in perila. Tudi so v tamošnji bližini odnesli vso obleko in perilo delavcu Francu Šraju, ki trpi škodo okoli 1000 dinarjev.

PET KNJIG ZA 20 DIN vam da edino Vodnikova družba

lo, ko zagleda beli dan Petrček, sad ljubezni, premišljuje junak, ko gleda svojega sinčka: »Čisto stoodstotno sicer tudi z mojim ubogim malim Peterčkom še vedno ni ..«

In vendar slutimo srečo kot nagrado za zmago nad vsemi predsodki onega 50odstotnega sveta, ki sam pri sebi popušča v vsem, pri drugih pa bi hotel imeti vse stoprocentno. To je zdrava življenjska filozofija sodobnosti, ker premaguje pogosto nerazrešljive probleme, preko katerih bi ne mogli naprej, če bi jih hoteli razrešiti stoprocentno.

Člani Vodnikove družbe bodo gotovo z veseljem pozdravili Šorlija v svojem krogu. Dr Iv L.

= **Dobave.** V intendanturi štaba obmejne čete v Skoplju se vrši 5. t. l. druga ustmena pogodba za nabavo 4 jeklenih blagajn za denar in 8 komadov železnih omar za arhiv. V intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani se vrši 9. t. m. direktna pogodba za nabavo 41.000 kg svinjske masti in 10.000 kg olja. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave 5.000 groverjevih obročkov, 20.000 tirnih žebljev in 3.300 navadnih spojnih vijakov. Pri komandi 16 artilerijskega polka v Ljubljani se vrši 10. t. m. javna ustmena dražba za prodajo pomij in odpadkov od vojaške hrane in 11. t. m. za prodajo kosti. V inženjerskem oddelku štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani se vrši druga ofertalna licitacija za oddajo popravila I. objekta vojašnice Vojvode Mišića v Ljubljani.

= **Italijansko notranje posojilo za oboroževanje.** Kakor znano, je italijanska vlada v začetku vojne v Abesiniji razpisala notranje posojilo, istočasno pa je ponudila konverzijo dosedanjega 3 in pol odstotnega konvertiranega posojila v novo 5% posojilo za oboroževanje s primernim doplačilom. Po vesteh iz Rima je bilo doslej vpisano v gotovini 5021 milijonov lir novega posojila.

Vremensko poročilo

Ljubljana 7. 753.1, 1.8, 96, NE2, 10, dež, 27,7; Ljubljana 14, 753.1, 2.2, 93, NE1, 10, dež,-; Maribor 7. 752.0, 2.0, 90, S2, 10, —, —; Zagreb 7. 753.7, 2.0, 70, NE3, 10, —, —; Beograd 7. 757.0, -1.0, 70, SE4, 5, —, —; Sarajevo 7. 759.4, -1.0, 90, O, 6, —, —; Skoplje 7. 762.4, -2.0, 90, O, 5, —, —; Kumbor 7. 760.4, 8.0, 70, S4, 10, —, —; Split 7. 763.0, 10.0 80, SE9, 10, —, —; Rab 7. 753.0, 8.0, 70, S6, 10, dež, 13.0; Rog Slatina 7. —, -1.0, 97, N1, 10, —, —

Temperature: Ljubljana 3.0, -4.0; Maribor 2.0, 1.0; Zagreb 1.0, 0.0; Beograd 6.0, -2.0; Sarajevo 6.0, -4.0; Skoplje 9.0, -3.4; Kumbor —, 6.0; Split 10.0, 8.0;

S P O R T

Nov način plavalnega prvenstva

O nedeljski glavni skupščini Jugoslovenskega plavalnega saveza smo že poročali v ponedeljski številki. Debata o načinu državnega prvenstva se je zelo zavlekla, a kljub temu za leto 1936. ni prinesla nobene izpremembe. Državno plavalno prvenstvo leta 1936. se bo torej vršilo po dosedanjem sistemu. Končno pa je bil vendarle sprejet predlog splitskega Jadrana, da se bo od leta 1937. dalje delilo prvenstvo na tri dele, in sicer prvenstvo posameznikov (seniorji in juniorji) čisto juniorsko prvenstvo in prvenstvo moštev, ki bo imelo na programu vse vrste stafet. Odgoditev novega sistema do leta 1937. se je morala skleniti zaradi olimpijade v letu 1936. ki zahteva zasedbo gotovih terminov. Poleg tega pa je predvidenih tudi več mednarodnih tekmovanj.

Termini za prvenstvo leta 1936. so določeni takole: Juniorsko prvenstvo 22. in 23. avgusta v Splitu, a prvenstvo moštev 18. in 19. julija v Mariboru. Najboljši plavači bodo nato 23. julija nastopili v Ljubljani na izločilnem tekmovanju za sestavo reprezentance na berlinski olimpiadi. Olimpijski odbor je odobril prijavo stafete 4x200 m prosto in waterpola, a zaprošena je še prijava Wilfana in Ciganovića za prosti in hrbtni stil.

Na predlog ljubljanske Ilirije je glavna skupščina priznala veljavnost stila »Butterfly« pri prsnem plavanju, a dovoljena je tudi izpremenba z običajnim prsnim stilom. Dalje je dovoljen tudi okret pri hrbtnem plavanju, kakor ga je v svojih ekshibicijah pokazal ameriški plavač Kiefer. Dalje je izpremenjena postava mešanih stafet takole, da se bo najprej plavalo hrbtno, nato prsno in končno prosto. Sedanja postava je bila prsno—hrbtno—prosto.

Prvenstvo GZSP v smuku

Gorenjska Zimsko sportna podzveza na Jesenicah razpisuje za 29. tm na Pustem rovtu nad Jesenicami prvenstveno podsavezno tekmovanje v alpski kombinaciji in sicer. I. del »smuk«, (II. del »slalom« bo 26. jan. 1936 na Črnem vrhu). Program: (Ob 10.30 start nad Lepim vrhom — cilj na Markelnovi planini. Smuk se oceni posebej, kakor tudi pozneje slalom in oboje za alpsko kombinacijo.

Tekmuje se po pravilih JZSS, Pravico starta imajo vsi verificirani tekmovalci JZSS. Za tekmovalce GZSP velja poleg tega še odredba uprave, po kateri imajo pravico do starta samo člani klubov, ki so izpolnili svoje obveznosti do podsaveza. Vsak tekmovalec se mora izkazati z verifikacijsko izkaznico, ki mora biti potrjena od zdravnika o zdravniškem pregledu za leto 1935/36. Prijavnina znaša Din 5 za tekmovalca, katero je treba skupno s predpisano savezno prijavnico poslati na tajništvo GZSP najkasneje do 27. t. m. Na zakasnele prijave se ne bo oziralo. Na prijavnici se mora navesti, ako starta prijavljenec samo za »smuk« ali za kombinacijo. Žrebanje startnih številk bo v petek, 27. t. m. v lokalu TK. Skale v hotelu »Pošta« na Jesenicah. Vsi prijavljenci morajo biti na Pustem rovtu najkasneje 29. t. m. ob 8 dopoldne. Startne številke se bodo izdajale v Smuškem domu SK. Bratstva na Pustem rovtu dve uri pred pričetkom tekmovanja. Ob 10 bo razlagasitev in opis tekmovalne proge na licu mesta. Vsak tekmovalec starta na svojo odgovornost.

Prvi, drugi in tretji plasiranec v alpski kombinaciji dobi poleg častnega naslova še primerno praktično darilo, prvi v »smuku« in prvi v »slalomu« pa še posebej častno darilo in naslov.

Objava rezultatov in razdelitev daril ob 15.30 v gostilni »Pri Jercu« na Prihodih.

Vsi pravočasno prijavljeni tekmovalci bodo nastanjeni v Smuškem domu SK. Bratstva na Pustem rovtu po ceni Din 6. za osebo.

Otvoritev nove 60-meterske skakalnice na Pokljuki. Smučarski klub Ljubljana je zgradil na Pokljuki le 2 minuti oddaljeno od svojega doma novo 60 metersko skakalnico, ki jo otvori na dan 26. decembra z medklubsko skakalno tekmo. Start ob 10.30. Start je dovoljen vsem verificiranim smučarjem JZSS. Prijave na Smučarski dom na Pokljuki eno uro pred startom. Za prvo nagrado daruje g. Kenda, najemnik Smučarskega doma lepo darilo, za drugo nagrado pa g. J. Žirovnik. Prijavnine ni.

SK Amater, Trbovlje je ustanovil smučarsko sekcijo in vabi vse, ki imajo veselje do belega sporta, naj se javijo do srede zvečer v klubskem lokalu Amaterja v svrho organizacije smučarske akcije SK Amater bo organiziral smučarski tečaj za začetnike in vozače, ki bo trajal 10 dni in to ob ugodni snežni priliki. Tečaj bo brezplačen za člane sekcije, pod vodstvom načelnika g. Toneta Pirca. Sekcija ima že okrog 25 smučarjev, ukrenilo se bo tekom leta vse potrebno in prijavilo k Zimsko sportnemu savezu, v svrho verifikacije in nadaljnjega delovanja za čim boljši prospeh smučarstva v naši trboveljski dolini.

Smuški tečaji Smučarskega kluba v Celju. Mladinski tečaj v času božičnih počitnic v okolici Celja od 27. t. m. do 4. januarja. Tečaj vodi smuški učitelj Fric Jelen. Prijave sprejema sportna trgovina Jos. Krell v Celju. Od 6. do 13. januarja smuški tečaj za slalom in smuk (samo za izvežbane) na Smrekovcu. Tečaj vodi in prijave sprejema smuški učitelj Ervin Gračner. Predviden je kot vodja tega tečaja, če se bodo pogajanja ugodno zaključila Ludwig Lantsohner iz Inomosta. Od 12 do 19. januarja smuški tečaj za začetnike na Sv. Planini. Prijave sprejema in tečaj vodi Edo Paidasch iz Celja. Od 9 do 16. februarja turni smuški tečaj na Smrekovcu. Tečaj vodi in prijave sprejema smuški učitelj Franc Zangger v Celju. Teden po Veliki noči alpinski tečaj na Okrešlju. Po JZSS predpisan mladinski dan, sestoječ iz prvenstva v teku in skokih, bo 5. januarja v Liscah pri Celju.

Zbor smuških učiteljev poziva vse savezne smučarske učitelje, da pošljejo svoje legitimacije v potrdilo za tekočo sezono in da javijo, kdaj in koliko razpolagajo s časom za vodstvo tečajev.

Slalom klub »34« — Tehn. odsek obvešča tekmovalce, da bo danes ob 18.30 zadnji sestanek pred tečajem in klubskimi tekmami. Uredite potrebno glede polovične vožnje. K temu sestanku vabimo tudi one gospode, ki bi bili pripravljeni sodelovati v tehničnem odseku. Jutri bo ob 18. v šolski polikliniki v Gledališki ulici zdravniški pregled za vse tekmovalce. Onim, ki ne bodo pregledani, klub ne bo dovolil startati pri nobeni tekmi. Za udeležence tečaja je jutri zadnji termin za pregled, na kar še posebno opozarjamo

Plavalna sekcija SK Ilirije priredi v nedeljo skupen smučarski izlet na Kurešček. Odhod z avtobusom. Prijavite se nemudoma ker je število sedežev v avtobusu omejeno. Prijave sprejema do sobote popoldne Preželj. SK Ilirija.

ASK Primorje (Lahkoatletska sekcija). Važna odborova seja se vrši v petek 20. t. m. ob 20. v lovski sobi restavracije Slamič. Radi važnosti udeležba vseh odbornikov obvezna. Vabljeni tudi drugi sekcijski člani.

Telovadni tečaji Atene. TKD Atena ima v različnih krajih Ljubljane zdravstvene telovadne tečaje za žene, deklice in otroke; nadalje prireja TKD Atena tudi tečaje za lahko atletiko, tečaje za igro z žogo in plesne tečaje za deklice in otroke. Prijave se sprejemajo v pisarni TKD Atena, Prečna ul. 2, dnevno od 10. do pol 13. in od 15. do pol 19., kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

Iz GZSP (Službeno št. 5). Za našo prvenstveno tekmo v alpski kombinaciji in sicer I. del »smuk«, ki se bo vršila 27. t. m. na Pustem rovtu, je določen tale sodniški zbor: vrhovni sodnik: Viktor Novšek, tehnični vodja: Drago Cerar, starter: Matevž Frelih, časomerilca: Miha Čop in Viktor Novšek, sodnik na cilju: Stanko Jagodic, zapisnikar: Viktor Brun, nadzorniki proge Miha Černe, Ludvik Ravnihar, Vinko Križnik, Alojz Bemčina in Miha Pogačnik mlajši. Vsi navedeni naj bodo na Pustem rovtu, dne 29 t. m. najkasneje ob 7.30 zjutraj.

Vremensko poročilo JZSS z dne 18. t. m.: Bled-Jezero po stanju danes: temp. — 3 C, mirno, naletava suh sneg, na 35 cm podlagi zapadlo 10 cm novega snega.

Kranjska gora, Rateče-Planica po stanju danes: temp. — 2 C, barometer pada, močno sneži, na 40 cm podlago zapadlo že 40 cm novega snega.

Kolce, 18. decembra. Temperatura —10, podlaga 60 cm, pršiča 20 cm. Sneži. Smuka idealna.

Gospodarstvo

Izreden dvig cen na argentinskem žitnem trgu

Na svetovnih žitnih tržiščih, tudi na našem, je nastopila čvrsta tendenca. Njen izvor je v Argentini, kjer so pretekli petek cene močno poskočile. Argentinski urad za reguliranje žitnih cen je povišal minimalno nakupno ceno pšenici od 5.75 peza na 10 pezov za metrski stot. Ker je tržna cena znašala v zadnjem času okrog 8 pezov, torej povišanje dejansko ni tako znatno, vendar se iz tega lahko sklepa na vlogo Argentine na žitnem trgu.

Državno jamstvo za minimalne cene je bilo uveljavljeno leta 1933. v zaščito farmerjev. Urad za reguliranje žitnih cen prevzema pšenico le neposredno od farmerjev in ne tako, kakor so to delali v Kanadi, Zedinjenih državah in često tudi v Argentini, kjer so v svrho regulacije cen kupovali žito na trgu. Povišek nakupne cene pač pomeni, da bodo argentinski farmerji v tekočem letu pridelali malo žita. Sicer pa je že znano, da bo argentinski pridelek pšenice zaradi suše v poletju in zgodnji jeseni komaj sreden. Količine, ki naj bi bile na razpolago za izvoz v žitnem letu 1935—36., so bile nazadnje ocenjene od rimskega mednarodnega kmetijskega zavoda na samo 138 milijonov bushelov nasproti 234 milijonom v letu 1934—35 in 237 milijonom v letu 1933—34. Kakor pa kaže, so bila celo ta pričakovanja pretirana in bo znašal pridelek po nekih cenitvah za dobrih 20% manj.

Količina razpoložljive pšenice v Argentini bo v tekoči sezoni najnižja v povojnem času. Z zanesljivostjo se lahko trdi, da bo Argentina v tekoči sezoni imela prav majhno vlogo na pšeničnem izvoznem trgu in morda na evropskem trgu argentinske pšenice sploh ne bo. To bo lahko izkoristila zlasti Kanada, ki ima velik prebitek. Londonsko časopisje izraža upanje, da mali izvozni presežek Argentine omogoči tesnejše mednarodno sodelovanje na pšeničnem trgu. V drugi polovici januarja se bo vršila nova konferenca mednarodnega pšeničnega odbora. Če se bo do takrat argentinski pšenični položaj za tekočo sezono toliko razjasnil, da bo pridelek lahko zanesljivo ocenjen, obstajajo nade za oživljenje pšeničnega dogovora

Gospodarske vesti

= **Klirinška izplačila.** Po poročilu Narodne banke 17. t. m. je bila po nemškem klirингu izplačana poslednja aviza številka 9206, po italijanskem pa tev 76,801.

= **Naša jabolka v Nemčiji in Češkoslovaški.** Iz Berlina poročajo: Naša jabolka so se prodajala ta mesec povprečno po 36 do 38 mark. Slovenske zlate parmene so bile po 48 do 50, renete pa po 46 do 48 mark. Prejšnji teden je prispelo iz naše države vsega skup 15 vagonov jabolk. V Pragi je glavna uvozna sezona naših jabolk končana. Prvovrstno blago se prodaja po 210 do 220 kč, slabše blago pa sploh ne gre v denar.

= **Jugoslavija v trgovini z Avstrijo.** V prvih desetih mesecih letošnjega leta je uvozila Avstrija (po avstrijskih podatkih) blaga za 963.3 milijona šilingov. Od tega odpade na Nemčijo 159, Češkoslovaško 122.9, Madžarsko 94.2, Jugoslavijo 70, Rumunijo 65.4, Poljsko 60.2, Zedinjene države 54, Italijo 49.2, Veliko Britanijo 38.4, Švico 32.6, Francijo 28.6, Nizozemsko 17.3 milijona šilingov. Avstrijski izvoz pa je v istem času dosegel 721.8 milijona šilingov. Od tega odpade na Nemčijo 112.8, Italijo 101.3, Madžarsko 79.5, Češkoslovaško 52.5, Jugoslavijo 42.9, Švico 41.3, Rumunijo 39.7, Veliko Britanijo 32.3, Poljsko 28.8, Francijo 25.2, Zedinjene države 13.7, Nizozemsko 12 milijona šilingov.

= **Izredno ceneno japonsko blago v Jugoslaviji.** Prejeli smo: V naših krajih se čedalje češče pojavlja razno japonsko blago, ki se prodaja po izredno nizkih cenah. Tako stane prava japonska čajna garnitura iz finega porcelana polovico manj kakor garnitura iz evropskega porcelana, dasi so prevozni stroški iz Japonske zelo veliki. V trgovinah s kolesi se dobe že tudi japonska kolesa, ki jim glede kakovosti ni ničesar očitati. Cena jim je od 500 Din navzgor. Nadalje se prodajajo pri nas japonski svinčniki in mnogo drugega drobnega drobiža, vse po cenah, ki jim v naših razmerah komaj verjamemo

= **Sporazum o ureditvi plačilnega prometa med Italijo in Avstrijo.** Predsednik Mussolini in avstrijski opolnomočeni minister v Rimu sta podpisala sporazum o ureditvi plačilnega prometa med Italijo in Avstrijo.

= **Potrditev poravnave.** Med dolžnico Albino Polakovo, posestnico in trgovko v Ormožu, in njenimi upniki sklenjena prisilna poravnava je potrjena.

= **Maksimalne žitne cene v Italiji.** Kakor poročajo iz Rima, so italijanski trgovci z žitom dobili obvezno naročilo, da ne smejo pri svojih kupčijskih sklepih prekoračiti cene, ki je določena za rž na 112 lir in za soržico na 127 lir. Tudi mlinarji so se morali obvezati, da ne bodo plačevali višjih cen.

= **Nizozemski indeks cen na debelo se je v novembru znižal.** Za letošnji november znaša indeksna številka nizozemske veletrgovine 62.7 nasproti 63.3 v oktobru in 63.0 v povprečju lanskega leta. Samo indeks za živila se glasi na 68.2 nasproti 70.0 in 66.9, za industrijske sirovine 44.7 nasproti 44.8 in 42.8, a za industrijske izdelke 66.8 nasproti 67.2 in 68.4.

Borze

18. decembra

Na ljubljanski borzi so popustile devize na Amsterdam, Bruselj, London, Newyork in Pariz. Drugo neizpremenjeno. V privatnem kliringu v Ljubljani so se avstrijski šilingi malo učvrstili na 8.88—8.98. V zagrebškem privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8.94, grški boni po 30.25, angleški funti po 245.81 in španske pezete po 6.75, a kompenzacijske nemške marke po 14.20 (včeraj 14.15).

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda spet popustila. Za kaso se je trgovala po 363. V drugih vrednotah ni bilo prometa.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2966.44—2981.04, Berlin 1756.08—1769.95, Bruselj 737.51 do 742.57, Curih 1421.01 — 1428.08, London 215.07—217.12, New York 4339.40—4375.72, Pariz 289.42—290.85, Praga 181.49—182.59.

Curih. Beograd 7.02, Pariz 20.3675, London 15.1650, New York 307.75, Bruselj 51.25, Milan 24.82, Madrid 42.20, Amsterdam 208.75, Berlin 123.90, Dunaj 56.80, Stockholm 78.20, Oslo 76.20, Kobenhavn 67.70, Praga 12.78, Varšava 58.15, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 362.50—363.50, za dec., jan., febr., marc 363.50 bl., 7% invest. 76 den., 4% agrarne 43.50—45, 7% Blair 70.75 — 71.25., 8% Blair 80.50 den., 7% posojilo DHB 74 den., 6% begluške 60.50 — 62, 7% stabiliz. 74 den., 6% dalm. agrarne 60.25—61.50; delnice: PAB 239—245, Trbovlje 122 — 140, Šečerana Osijek 135 bl. Jutri bo borza zaprta.

Beograd. Vojna škoda 362.50 — 363.50 (363.50), 7% investicijsko 78.75—79 (79.25) 4% agrarne 46.25 bl., 6% dalm. agrarne 62.50 — 63 (62.50), 7% stabiliz. — (78), 6% begluške 64—64.50, 8% Blair 81.50 do 82, 7% Blair 71.25—72, (71.75), 7% posojilo DHB — (76.50—77), Narodna banka 6350—6550, PAB 239—240 (239—240). Jutri bo borza zaprta.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago** (18. t. m.). Začetni tečaji: pšenica: za maj 98.50, za jul. 99.8750, za dec. 102.50; turščica: za maj 59.25, za dec. 57.25.

+ **Winnipeg,** (18. t. m.). Začetni tečaji: pšenica: za maj 98.8750, za julij 99.25.

+ **Novosadska blagovna borza** (18. t. m.) Tendenca čvrsta. Promet srednji. Pšenica baška 160—165, ladja Tisa 172—174; baška, ladja Begej 171—173; slavonska in sremska 163 — 165; banatska 163 — 168. Oves: baški, sremski in slavonski 130 do 132.50. Ječmen: baški in sremski, 64 kg 132.50—137.50. Turščica: baška, sremska in banatska stara 108—110; nova 104 do 106. Moka: baška in banatska »Og« in »Ogg« 240—265; »2« 225—245; »5« 205 do 225; »6« 180—205; »7« 145—160; »8« 105 do 110. Fižol: baški in sremski beli brez vreč, 2% 225—235. Otrobi: baški, sremski in banatski v jutastih vrečah 82—86; baški v jutastih vrečah ladja 84—86. Jutri borza zaprta.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (18. t. m.) Tendenca stalna, promet sreden. Pšenica: za marc 18.26 — 18.27, za maj 18.31—18.32; turščica: za maj 16.28 do 16.29.

ŽIVINA.

+ **Ljubljanski živinski sejem** (18. t. m.) Dogon: 13 volov (prodani 4), 20 krav (10), 23 telet (13), 30 svinj (10), 30 prascev (22) in 12 konj (0). Cene za kg žive teže (neizpremenjene) so nastopne: volom I. 3.50 do 4, II 2.75—3.50, III. 2—2.75, kravam debelim 2—3.50, klobasaricam 1.50—2, teletom 4.50—5.50, svinjam 5.50—7.50 Din. Prasci za rejo so se prodajali po 85—150 Din za rilec. Konji so bili po 500—3500 Din za glavo po kakovosti in velikosti.

BOMBAŽ

+ **Liverpool** (17. t. m.). Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za dec. 6.22 (prejšnji dan 6.17), za jan. 6.21 (6.16).

+ **Newyork** (17. t. m.). Tendenca mirna. Zaključni tečaji: za dec. 11.45 (11.29), za jan. 11.42 (11.25).

Kako se živi na meji

Gornja Radgona, 15. decembra

Načeto je vprašanje opredelitve večjih mest v razne draginjske razrede, a za manjše kraje se nihče ne zmeni mnogo, ker pač vsakdo sodi, da se živi na deželi v manjših mestih in trgih mnogo cenejše kakor v večjih mestih. Ali naj vam povemo, kako živimo v obmejnem trgu? Dobro. Naše navedbe naj dokažejo da spada Gornja Radgona že davno v II. draginjski razred.

Cene življenjskih potrebščin so pri nas višje kakor v Mariboru, Ptuju, Celju, Ljutomeru. Po konvencijah o obmejnem prometu kupujejo pri nas Avstrijci in lahko plačujejo za življenjske potrebščine višje cene, kakor so drugod v Jugoslaviji. In zato so cene tudi za nas takele: bela moka 3.75 Din, ostale 2.75, bel kruh 4, črni 3.50, govedina 7 do 12, teletina 8 do 14 Din, slanina 15, svinjska mast 16, fižol 3.25, kava 72, sladkor v kockah 16, kristalni 15, jajce 1.50. Kurjava: kub. meter trdih drv 80 do 90 Din, 100 kg premoga 40 do 42. In če prav smo takorekoč sredi goric, je vino pri nas najdražje: vina so po 10 do 14 Din liter stara 14 do 18. Stanovanja so draga, o tem kar ne bomo navajali številk. Vzroki visokim cenam stanovanj in lokalov so seveda pred vsem ogromne davščine in pa tujski promet. Le z veliko težavo dobiš tod stanovanje: ako se slučajno katero izprazni, čaka nanj že cela vrsta reflektantov: saj stanujejo tukaj tudi nekateri avstrijski upokojenci, ki imajo v šilingih ugodnejše prejemke kakor naši javni nameščenci. Skrajni čas je, da pride tudi Gornja Radgona v II. draginjski razred.

Občni zbor Jugoslovensko bolgarske lige

Ljubljana, 17. decembra.

Sinoči se je vršil v restavraciji Zvezdi občni zbor pred letom ustanovljene Jugoslovenske bolgarske lige. Zbor je otvoril predsednik g. Rasto Pustoslemšek s pozdravom na navzoče, posebno toplo pa je pozdravil predsednika Jugoslovenske češke lige g. dr. Stareta, docenta g. dr. Murka in akademsko mladino, ki se je odzvala povabilu in s tem storila svojo narodno dolžnost. Zbor je pozdravil v imenu JČ lige tudi g. dr. Stare s poudarkom na potrebno zbližanje med slovanskimi narodi in podal svoj predlog, da se povabijo na sodelovanje vse ostale slovanske lige. Akademik g. Jež je v imenu visokošolcev in uredništva »Slovanskega sveta« sporočil, da se je osnovala akademska sekcija, po vzgledu že ustanovljene v Sofiji. Njihova pred kratkim ustanovljena revija lepo napreduje, zelo laskavo so se o njej izrazili tudi vsi vodilni češki listi, ki so pozdravili idejo naših akademikov. G. predsednik se je obema govornikoma zahvalil za izrečene besede, nakar je tajnik g. dr. Jug prečital zapisnik zadnjega občnega zbora, ki je bilo v celoti odobreno. Sledilo je poročilo predsednika o delu lige, ki je tekom leta dokazala svoj potrebni obstoj. Sporočil je tudi, da se bo vršilo prihodnje leto potovanje na Oplenac, odkoder bodo člani nadaljevali pot v bratsko Bolgarijo. Njegove nadaljne besede so izvenele v poziv na sodelovanje vseh, ki se čutijo Slovane, da se uresniči cilj: Velika Jugoslavija od Jadranskega do Črnega morja. Tajnik lige g. dr. Stanko Jug je v svojem poročilu podrobno opisal ligino delo, iz katerega je bilo razvidno, da so priredili tudi jezikovni tečaj bolgarščine, ki se ga je udeleževalo večje število članstva. Poročila predsednika, tajnika kakor tudi blagajnika g. Lajovica, ki mu je bila dana razrešnica, so bila sprejeta z neprikritim navdušenjem. Sledile so volitve. V odbor so bili z vzklikom izvoljeni: Rasto Pustoslemšek, dr. Ant. Švigelj, dr. Janko Lokar, Hrvoj Maister, dr. Mavricij Rus, Vekoslav Bučar, Janko Lajovic, Ivo Jelačin, dr. Ivo Lulik, B. Kozinc, dr. Stanko Jug, Ferdo Palovec, Dušan Vargazon, Janko Jež, Sonja Tonia in Erie Gombač, za namestnike: dr. Egon Stare, dr. Vladimir Murko, dr. Ivo Pless, dr. Milan Bano, Dušan Hinić in Dominik Bezenšek, za preglednike pa Milan Jug, Andrej Gabršček in Lojze Šmuc.

Pri slučajnostih je govoril g. dr. Murko, ki je podal več lepih predlogov, kako naj si narodna društva pomagajo pri delu. Nasvetovano je bilo, da bi »Slovanski svet« imel stalno rubriko za širjenje idej, ki jih propagirajo v Ljubljani obtoječe slovanske organizacije. Predlagana je bila tudi pozdravna brzojavka Bolgarsko—jugoslovenski ligi v Sofiji, ki je bila spontano sprejeta. Zelo živahen pogovor se je pričel z vprašanjem, kako bi že sestavljena slovensko—bolgarska slovnica bila čimpreje izdana, kajti letošnji tečaj bolgarščine je zaradi tega nedostatka zelo trpel. G. Bučar je predlagal več predavanj in stik s Slavjanskim družestvom v Sofiji. Po živahnem daljšem pogovoru, med katerim so se obravnavala razna društvena vprašanja in naši odnosi do drugih sorodnih lig ter o sodelovanju z njimi, je g. predsednik Pustoslemšek zaključil lepo uspeli drugi občni zbor z željo intenzivnejšega delovanja v prihodnjem letu. Zbor je potekel v najlepšem soglasju in je članstvo odhajalo zadovoljno v trdnem prepričanju, da zastavi vse svoje sile za uresničenje velikih ciljev, ki jih goji Jugoslovenska-bolgarska liga.

Prizadevanje rudarskih nameščencev

Trbovlje, 17. decembra.

Zveza rudarskih, plavžarskih in tehničnih nameščencev Jugoslavije, ki je nastala iz nujnih potreb strokovno kvalificiranega nameščenstva v naših premogovnih in industrijskih revirjih, je vzbudila živahne odmeve tudi po vseh ostalih industrijskih bazenih države, tako da obeta v kratkem postati močan organizacijski faktor strokovnega gibanja. Kako je dandanes z našo rudarsko, plavžarsko in ostalo industrijo, je dovolj znano in prav tako je znano, da kriza zadene pač najprej one, ki živijo le od svojega dela v obratih. Razmere se pa še venomer slabšajo in zmerom bolj ogražajo obstanek predvsem onih, ki vršijo najvažnejšo produkcijsko funkcijo v vsaki industriji.

Svoje temeljne težnje je Zveza rudarskih, plavžarskih in tehničnih nameščencev strnila v enoten akcijski program, po katerem se bo borila med drugim: za zakonito izenačenje vseh onih strokovnih šol in zavodov tehničnega značaja s popolno srednješolsko izobrazbo, ki doslej tega priznanja še niso deležni; za pravico do zavarovanja pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani, odnosno za razširjenje tega zavarovanja na vse one pokrajine, ki ga doslej še nimajo; za zakonito skrajšanje službenih let od sedanjih 35 na 25; za uzakonitev obveznega višjega zavarovanja pri Pokojninskem zavodu; da se uzakoni enotna službena pragmatika za vso državo po vrsti tehnične stroke in po službenem položaju nameščenstva; da se z zakonom uvede posredovalnica za službe tehničnih nameščencev vseh strok in sicer kot samostojen odsek javnih borz dela, tako da bi nameščenci imeli pravico vsaj do trimesečne redne podpore ter izredne podpore za sebe in svojce, dokler ne dobe redne zaposlitve, in sicer v višini, ki naj omogoča minimalne življenske pogoje; da se izvajajo določila delovnega prava, ki jih vsebujeta obrtni zakon in zakon o zaščiti delavcev, zlasti kar se tiče plačevanja nadur in sklepanja pismenih kolektivnih pogodb; da se z zakonom uvedejo posebne nagrade ali remuneracije za vestno vršitev službe in rentabilno ekonomijo (štednja z materialom itd.); da se po podjetjih uvedejo strokovne knjižnice na račun delodajalcev in da se ukaželjnim nameščencem daje možnost praktičnega študija doma in v inozemstvu za izpopolnitev v stroki. — Delovni načrt pa s temi zahtevami kajpada še ni izčrpan in zvezo čaka še kopa vprašanj, ki se pa dajo rešiti le postopoma. A da bo gibanje obrodilo kaj uspeha, je treba temeljite reorganizacije v vseh smereh delovanja. Končni cilj Zveze rudarskih, plavžarskih in tehničnih nameščencev pa je: da dobi strokovni delavec soodločujočo besedo pri vodstvu tehničnega dela.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Tovarna mesnih izdelkov JOS. BENKO

odpre na najprometnejši točki Maribora, na vogalu

GLAVNEGA TRGA in GOSPOSKE ULICE

v petek dne 20. decembra 1935

svojo novo preurejeno prodajalnico.

Stara prodajalna mesnih izdelkov na Aleksandrovi c. 19 ostane še nadalje v obratu.

Nova prodajalna na vogalu Gosposke ulice in Glavnega trga v lastni hiši, je urejena najmoderneje in najhigijeničneje s posebnimi hladilnimi omarami, tako, da bo dobilo občinstvo tudi v letnem času vedno vse mesne izdelke in meso v svežem in zdravem stanju.

Za obilen obisk se priporoča tvrdka

JOSIP BENKO

Iz puščave hočejo napraviti morje

Prekop od Rdečega morja do Danakilske puščave — Slana voda ob vznožju Makale

Zadnjič smo na kratko poročali o novih italijanskih načrtih, da bi se Danakilska puščava, ki jo zadnji angleško-francoski mirovni predlog prisoja Italiji, z zgradbo prekopa iz Rdečega morja spremenila v morje. »Popolo d' Italija« meni k temu načrtu, da da bi se ves gospodarski, politični in vojaški značaj tega ozemlja na ta način zrevolucioniral. V stvari je nekaj podobnega kakor v znanem Sörgelovem načrtu, po katerem bi Francija s preplavitvijo velikega dela Sahare pridobila novih kolonizacijskih tal. Popolnoma nekaj drugega je to nego v starih časih, ko so Židje po kopnem prešli Rdeče morje. Italijani hočejo v Abesinijo prodreti po vodi. Tako so se od tistih časov spremenile tehnične možnosti.

O podrobnosti tega fantastično zvenečega, toda povsem resno mišljenega načrta, poročajo sledeče:

Danakilska puščava leži 50 do 250 m pod morsko gladino. V njej vlada strašna vročina, ki doseže do 70 stopinj Celzija. Znano je, da je nastala baš s tem nepremagljiva ovira za vojni pohod Italijanov. V bližini otoka Baka, nekako v sredini med pristaniščema Zeilo in Masaauo, se mudi sedaj odprava italijanskih tehnikov, inženirjev in delavcev, ki na licu mesta proučujejo načrte za prekop med Rdečim morjem in Danakilom. Po italijanskih navedbah bi zadostoval komaj 30 km dolg prekop. Največja, toda ne nepremagljiva ovira bi bila v prerezu 70 m visokega grča.

Načrt za prekop izvira od inženirja Cavagnarija, dočim so početna dela ta čas v rokah inženirjev Fasola in Albertellija. Podlago so dala vsemu načrtu raziskavanja obeh znanih proučevalcev Abesinije, Angleža Nesbitta, ki je bil popolnoma v italijanski službi, in Italijana barona Franchettija. Kakor znano, sta se oba moža letos na precej skrivnosten način ponesrečila z letali. Nesbitt je izgubil življenje pri znani katastrofi holandskega potniškega letala v Alpah, baron Franchetti pa se je ubil skupaj z italijanskim ministrom Razzo, ki sta hotela iz Kaire poleteti v vzhodno Afriko. Takrat je bilo mnogo domnevanja o tem, da je bila ta katastrofa delo neznanih sabotažnikov v abesinski službi.

Če bi se ideja prekopa uresničila, tedaj bi v Danakilski puščavi nastalo prilično 180 km dolgo in 75 km široko celinsko morje. Segalo bi do Taruja, jezera Ašangi, ki ga v zadnjem času često imenujejo in v njem bi se kopalo tudi vznožje tistega gorovja, na katerem leži Makala. Italijanom ne bi bilo treba izgubljati preveč časa in energij z gradnjo cest v provinco Tigre, kajti po Danakilskem morju bi lahko z ladjami pluli do nje. Lahko si mislimo, da bi to morje imelo potem velike gospodarske in podnebne posledice. Za gradnjo prekopa bi potrebovali tri leta, za napolnitev puščave z vodo iz Rdečega morja pa bi bili potrebni nadaljnji dve leti.

Debel zakon

Nič manj nego 370 kg tehta mlad zakonski par, ki živi v Windhuku v Južnozapadni Afriki. To je gotovo najtežji zakon na svetu. Navzlic svoji teži se mlada človeka počutita dobro in sta si svoj dom uredila udobno, kar seveda ni bilo prelahko.

Ne samo vrata jnunega stanovanja, temveč tudi stoli, klopi in drugo pohišje sta si morala naročiti v večjih razsežnostih, nego so običajne pri drugih ljudeh. Nekaj posebnega so tudi mize, ki so morale dobiti močne vbokline, da bi ne bile na poti trebuhoma. Doma torej še gre. Težje pa je zunaj doma, naj si bo v tramvaju, v lokalih ali v gledališču. Vedno so jima tu sedeži premajhni. To je tudi razlog, da gresta le redkokdaj ven.

Klobuki iz svile v Italiji

Tvorničarji klobukov v Monzi so te dni poslali Mussoliniju vzorec novega tvoriva za izdelovanje klobukov. Tvorivo naj bi zamenjalo klobučevino za moška in ženska pokrivala. Narejeno je iz odpadkov svile. Italijanska borba proti sankcijam bo zdaj izpopolnjena z novim nadomestkom za klobuke, za katere so morali doslej uvažati sirovine iz inozemstva.

Žrtev italijansko-abesinske vojne

Dr. Robert Hockmann, šef delegacije ameriškega Rdečega križa v Abesiniji je bil ubit v Dagaburja (provinca Ogaden) o priliki zadnjega italijanskega bombnega napada na abesinsko zaledje

Najvišji vršaci v Afriki

Znani švicarski letalec Walter Mittelholzer je posnel na svojih poletih čez Afriko tudi vršac Kilimandžara, najvišje gore na črni celini. Zgoraj vidimo žrelo Kiba, zapadni vrh te gore (5913 m), spodaj pa drugi najvišji vršac črnega kontinenta Mont Kenya (5103 m). Letalec je posnel oba vrha iz letala v višini 6150 m

Novi šahovski prvak sveta

Kariera dr. Euweja — Zmaga računarja proti geniju — Ali se bosta Euwe in Aljehin spopadla še enkrat?

Dr. Maks Euwe, ki je iztrgal žezlo šahovskega kralja v Franciji naturaliziranemu Rusu Aljehinu je še razmeroma mlad mož. Rodil se je 20. maja 1901. v Amsterdamu, kjer je študiral matematiko in fiziko. Že v dijaških letih je zbujal pozornost med svojimi tovariši in doktorat, ki ga je delal l. 1926. je napravil »cum laude«. Službo je dobil kot nastavnik za matematiko na neki srednji šoli v Rotterdamu. Istočasno je imel za postranski poklic zavarovalno tehniko, opravljal pa je tudi posle statistečarja pri neki veliki holandski hranilnici.

Euwe je postal že v svojem dvajsetem letu šahovski mojster svoje domovine in se je udeleževal odtlej vseh velikih šahovskih prireditev. Posebno se je izkazal na turnirju v Göteborgu l. 1920, kjer je delil z Johnerjem in Nielsohnom drugo in tretjo nagrado. Na šahovskem turnirju na Dunaju l. 1921 je zmagal sicer Sämisch, toda drugo nagrado je odnesel Euwe. Potem je zmagal l. 1921 v Nymwegenu, l. 1924 v Hastingsu, l. 1925 v Wiesbadnu, l. 1928. pa si je priboril v Haagu ponosni naslov amaterskega svetovnega mojstra v šahovski igri. S turnirjema v Kissingenu l. 1928. in Karlovih Varih l. 1929. je bila učna doba Euweja v šahovski igri zaključena in so se začela leta mojstrstva.

V nasprotju z dosedanjimi kralji šahovske igre ni dr. Euwe noben izreden pojav ter nobena veličina. Steinitz, Lasker, Capablanka in Aljehin so bili v igri možje neobičajnega formata. Dr. Euwe ni noben dogmatik kakor na priliko dr. Tarrasch, ni fiziolog šahovske igre kakor fenomen Lasker, ni genij kakor Aljehin, on je samo hladen in trezen računar, ki spretno operira z danimi činitelji ter išče rešitve svoje metode v mirni pozicijski igri. Zato pomeni njegova zmaga proti Aljehinu presenečenje za šahovski svet. Sicer pa se bo že v kratkem času pokazalo, kako je v resnici z Aljehinom. Očividci šahovskega dvoboja na Holandskem pripovedujejo, da je prihajal Aljehin na turnir k partijam še vedno z bistrim in energičnim očesom, toda telesno vidno utrujen in izčrpan, zaradi tega tudi nezbran. V začetku je dosegel proti Euweju velik uspeh in so bili že splošno prepričani, da bo svojega tekmeca, ki ga je izzval na šahovski dvoboj, enostavno pogazil. V nadaljevanju turnirja je sreča obrnila Aljehinu hrbet, ker je prečesto forsiral nemogočo igro. Zato je izgubljal ter ostal na koncu drugi, ker mu je manjkala ena zmaga. Vprašanje je torej, ali je dr. Euwe svoje zmage vesel.

Po določbah pravkar končanega turnirja se mora dr. Euwe še enkrat pomeriti z Aljehinom, če slednji v teku šestih mesecev naloži v kakšni holandski banki deset tisoč goldinarjev. Ni dvoma, da bo Aljehin spoznal napake, ki jih je zagrešil v tem turnirju ter začel trenirati. Moral bo svojega zmagovalca tudi študirati, kakor je storil pred osmimi leti s Capablanco, Potem bi se utegnilo zgoditi, da bi s prestola odrinjeni šahovski kralj ponovno zablestel v slavi svojega genija in si iznova priboril šahovsko žezlo.

Lužiški Srbi pojo

Neizčrpno bogastvo lužiškega narodnega blaga — Starinske gosli s tremi strunami

Kakor vsako leto v sredo po Nedelji mrtvih so Lužiški Srbi tudi letos priredili svoj tradicionalni veliki ljudski koncert, ki je bil letos v zvezi s proslavo 300-letnice, odkar pripada Lužica Saški, še posebno sijajen. Mesto Budišin, kulturno središče kakšnih 150.000 Lužiških Srbov, ki žive v pruski in saški Lužici, je spremenilo svoje običajno lice zavoljo velikega ljudskega dotoka in pestre pomešanosti narodnih noš, ki jih moreš videti samo ta dan v letu v tolikšni obilici in bogastvu. Črna krilna pokrivala katoliških Lužičank so se mešale z belimi pokrivali evangelskih Srbinj iz Gornje Lužice in s svojevrstnimi, pisanimi naglavnicami žensk iz Sprevskega lesa.

Letošnji koncert je stal pod geslom »Lužiška vas poje«. In tako je tudi bilo. Vas je prišla v mesto, da pokaže tu neizčrpno bogastvo lužiškega narodnega blaga. Fantje in dekleta so prepevali to, kar pojejo v svoji domači vasi. Množestveni in manjši zbori so se izmenjavali z otroškimi zbori in prelepimi samospevi ter dvospevi. Večinoma je šlo za narodne pesmi. Posebno pozornost je zbudil nastop nekega goslača, ki je igral na starinskih goslih s tremi strunami. Že sam ta inštrument je s svojimi zvočnimi intehničnimi posebnostmi kulturna redkost. Mož, ki je igral nanj, skoro gotovo eden izmed zadnjih, ki ga še obvladujejo. Narodno socialistične oblasti so hotele pokazati, da ne gojijo nobenega nasprotstva do slovanskih Lužičanov in so poslale na ta koncert, ki ga je priredila Zveza Lužiških Srbov »Domovina« številne zastopnike. Prisotni so bili tudi zastopniki vlade Kulturni vodja narodno socialistične stranke se je v svojem govoru v imenu Nemcev Srbom celo zahvalil, da tako skrbno čuva jo svoje staro ljudsko blago.

Pri nas ne govore fraze temveč dejstva!

Radenska prirodna mineralna voda

JE NAJJAČJA V CELI JUGOSLAVIJI
1. po vsebini litija, (proti sečni kislini)
2. po množini prirodne ogljikove kisline (panhormon)
3. po množini in raznolikosti sestavin in edina v celi Jugoslaviji
4. s težkimi metali (za čiščenje in okrepitev krvi in življenskih sokov v organizmu).

Zato je tako zdrava in dobra!

Izdiranje zob brez bolečin

Profesor na Kolumbijski univerzi, dr. Hartman Leroy, je odkril način za izdiranje zob brez vsake bolečine.

Gre za preparat, katerega kemične sestave pa razen njega še nihče ne pozna. Prodal ga bo svoji univerzi, ki bo poskrbela, da pride že v kratkem na trg. Poročajo le to, da postanejo zobje po uporabi tega preparata za trideset do šestdeset minut popolnoma neobčutljivi. Namažejo se enostavno s preparatom v tekoči obliki, nakar se lahko izdirajo ali drugače obravnavajo brez bolečin. Snov ne škoduje niti zobem, niti dlesnim.

Nadomestilo za bombaž

Milanski tehnik Gino Radice je izumi postopek za izdelavo nadomestila za bombaž. Prvi poskusi so baje dobro uspeli in Italija, ki je morala bombaž doslej uvažati iz inozemstva si obeta od tega veliko korist. Izumitelj pravi, da bo blago po novem postopku več nego za polovico cenejše.

Dvajset ton božičnega nakipka

Angleške oblasti so odredile, da se mora za britske vojake in mornarje speči 20 ton božičnega nakipka in sladkarij. Pet ton teh dobrot bodo poslali angleškim mornarjem na Malti in Gibraltarju, ostalo bodo razdelili v domačih garnizijah.

Alter ego v Ženevi

Baron Aloisi, Mussolinijev delegat pri Društvu narodov, ki ima v sedanjem italijansko-abesinskem konfliktu veliko besedo

Utajena železniška katastrofa

Žalostna obletnica velike železniške nesreče v Podkarpatski Rusiji

12. tm. je prešlo 20 let, odkar se je pri Svaljavi v današnji čehoslovaški Podkarpatski Rusiji zgodila huda železniška katastrofa.

12. dec. 1915. je v zgodnjem jutru ostavil vojaški prevozni vlak Svaljavo v smeri proti severu, kjer se je tesno za Lavoczo v Karpatih vlekla gališka fronta. Rusi so bili prav tedaj predrli to fronto in avstrijske vojaške oblasti so z vso naglico pošiljale sveže čete proti severu, da bi zadržale rusko prodiranje. Vlak je bil natovorjen z vojnim materialom in municijo, kmalu za njim pa je vozil drug vlak s četami. Vojake so bili stlačili v tovorne vagone, ki so jih od zunaj zaprli, da bi možje ne dezertirali. Za postajo Hankovice se proga močno dvigne. Na tem mestu se je municijski vlak nenadoma pretrgal. Del vlaka je začel z rastočo brzino dreviti nazaj in je pred Svaljavo treščil v vlak z vojaki, ki so v tem usodnem trenutku v svojih vagonih spali.

Posledice trčenja so bile strašne. 28 mož je bilo na mestu ubitih, veliko število pa jih je bilo težko poškodovanih, in še večje lažje. Ker so bili vozovi od zunaj zaprti, se vojaki seveda sami niso mogli rešiti, posebno ne v prvih vagonih. Na kraj nesreče je prispel oddelek železničarjev, ki je odstranil razbitine, trupla in ranjence. Trupla so pokopali na svaljavskem pokopališču. Nadaljni vojaški transporti, ki so vozili skozi kraj, niso imeli niti slutnje o tem, kaj se je bilo zgodilo, kajti vagoni teh vlakov so bili prav tako od zunaj zaprti.

Z odločilnimi činitelji v pokojni Avstriji je bilo pač vedno tako, da jih nobena izkušnja ni izmodrila. Pač pa so znali takšne stvari utajiti. V tisk ni smela niti najdrobnejša vest o veliki nesreči.

Državnik brez bremena odgovornosti

Masaryk po svojem odstopu

Češkoslovaški tiskovni urad poroča, da teče življenje odstopivšega prezidenta Masaryka svojo mirno pot. Bivši prezident se še vedno rad vozi na sprehod v avtomobilu. Te dni se je peljal skozi celo vrsto vasi v okolici Lany. Obiskal je Smečno in Strašnice. Vožnja je trajala dve uri in pol.

V Prago in Lany prihajajo cele kope pošte, pisem in brzojavk. Vsebina vseh je enaka: posamezniki, občine, društva in korporacije obžalujejo Masarykov odstop ter želijo sivolasemu državniku, da bi mu bilo usojeno dobro zdravje in dolgo življenje. Tudi pošiljatve rož so ogromne in prihajajo iz vseh krajev. Enake dokaze spoštovanja in priljubljenosti prejema Masaryk tudi iz inozemstva bodisi od tamkaj živečih čeških in slovaških državljanov, bodisi od odličnih sinov drugih narodov, ki vedo ceniti zasluge Tomaža Masaryka za njegovo domovino in za blaginjo vsega človeškega rodu.

Spominska kolajna

za pokojno belgijsko kraljico Astrid, ki se je ubila na avtomobilski vožnji v Küssnachtu

Lisica preprečila petelinje dvoboje

Podjeten posestnik je hotel na Angleško uvesti petelinje dvoboje, kakršni so v nekaterih sredozemskih deželah še vedno v modi. V ta namen je kupil na Španskem tucat dresiranih petelinov, ki niso bili poceni, kajti vsaka žival ga je stala 50 funtov. Še preden pa je prišlo do prve prireditve, ki bi nedvomno izzvala velik odpor v deželi, kjer živali bolj upoštevajo nego drugod, je nepričakovan slučaj napravil temu podjetju konec. Posestnik si je bil že priskrbel policijsko dovoljenje za bojevite igre in je povabil nekoliko vplivnih osebnosti na poskusno prireditev, ki jo je hotel izkoristiti za reklamo, toda tik pred tem dogodkom so se splazile v hlev, kjer je imel peteline, lisice in so jih vse ugrabile. Angleži tedaj še ne bodo imeli prilike, da bi se zabavali ali pa da bi se razburjali nad barbarskim »sportom« iz južnih dežel, posestnik pa ima od svoje podjetnosti samo veliko škodo.

Vojna proti slonom

V Ugandi so napovedali vojno velikim čredam slonov, ki vdirajo v čedalje večjem številu iz notranjosti dežele v nasade domačinov in delajo veliko škodo. Letno poročilo ugandske uprave pravi, da je morala izdati izkušenim lovcem nalog, naj ustrelijo 500 teh živali. V mengoškem okrožju so živeli sloni deset let pod zaščito in so se v tem času razmnožili na 4500 glav, v vsej Ugandi pa bo kakšnih 20.000 glav. Strokovnjaki menijo, da bodo sloni navzlic zadnjim »kazenskim ekspedicijam« poskušali znova vdreti v bogate južne predele.

SMUŠKE DRESE

KOMPLETNE IZ NAJBOLJŠIH LODNOV RAZNIH BARV, SUKNJE, SUKNJIČE, SPORTNE OBLEKE KUPITE NAJCENEJŠE PRI

DRAGO-SCHWAB

NA ALEKSANDROVI CESTI

ANEKDOTA

Gibbon, sloviti angleški zgodovinar, je imel tako široko telo, da je marki Bièvre včasih dejal: »Kadar potrebujem malo gibanja, se sprehodim trikrat okoli Gibbona.«

VSAK DAN ENA

»Lahko vam povem da sem bila lahka kot peresce...«

(»Everybodys weekly«)

Zane Grey: 24

Teksaški jezdec

Devet dni!« je nejeverno vzkliknil. Toda pogled nanjo ga je prepričal, da ve, kaj govori. »In ves ta čas sem bil bolan, in ti si mi stregla?«

»Da«.

»Blandovih ljudi nisi videla, da bi bili jahali tod mimo?«

»Ne«.

»Kje sta konja?«

»Paseta se, zadaj v globeli. Tam je dobra trava in voda«.

»Ali si kaj spala med tem?«

»Nekoliko. Nazadnje se že nisem mogla več držati pokonci«.

»Moj Bog! Kar nemogoče se mi zdi. Lepe čase si imela. Vse noči in vse dni sedeti pri človeku in mu streči. In še paziti na potepuhe. Nu daj, povej mi vse!«

»Saj ni dosti povedati«.

Natanko hočem vedeti, kaj si delala — in kaj si čutila«.

»Ne spominjam se natanko«, je preprosto dejala. »Tisti dan, ko sva pobegnila, sva morala prejahati kakih štirideset milj. Ti si ves čas krvavel. Proti večeru si kakor mrtev visel konju okoli vratu. Do sva prišla semkaj, si zdrknil s sedla. Zavlekla sem te noter in ti ustavila kri. Tisto noč sem mislila, da boš umrl. A zjutraj sem imela spet nekoliko upanja. Konja sem bila kar pozabila. Na srečo nista bila daleč zašla. Ujela sem ju in ju imela potem spet v soteski. Ko sta se ti rani zap[illegible] dihati, sem mislila, da boš kmalu [illegible] te je vrgla nazaj. Precej si razsajal, in to je bilo hudo, ker te nisem mogla udržati. Če bi naju bil kdo zasledoval, bi te bil moral že od daleč slišati. Ne vem, kaj me je bilo bolj strah: kadar si divjal ali kadar si bil bolj miren in je bilo vse na okoli tako samotno, temno in tiho. Vsak dan sem vrgla kamenček v tvoj klobuk«.

»Življenje si mi rešila«, je rekel Duane.

»Ne vem. Morda. Storila sem vse, kar sem mogla«, je odvrnila. »Saj si tudi ti meni rešil življenje in več kakor to!«

Oči so se jima strnile v dolgem pogledu. Sprijela sta se za roke.

»Pretolčeva se, Jennie!« je veselo dejal. »Še nekaj dni, pa bom spet zdrav. Saj veš, da sem močan. Podnevi se bova skrivala, ponoči pa potovala. Zanesi se, da te spravim čez reko«.

»In potem?« je vprašala.

»Hm«, je rekel počasi, »delj še nisem premišljeval. Lahko mi verjameš, da so mi pripravili že ti sklepi dovolj preglavic. A vsekako je v tem moja varnost. Povedala boš svojo zgodbo. Poslali te bodo v kako vas ali v mesto. Tam bodo skrbeli zate, dokler se ne najde kak tvoj sorodnik ali prijatelj«.

»In ti?« je vprašala s čudnim glasom.

Duane je molčal.

»Kaj misliš storiti?«

»V divjino se vrnem. Ne smem se pokazati med poštenimi državljani. Izobčenec sem«.

»A ne zločinec!« je vzkliknila z globoko strastjo. »Tukaj na meji je razlika med izobčencem in zlo[illegible] [illegible]nega pomena«.

»Menda se ne misliš vrniti k tem strašnim ljudem? Ti, s svojo nežnostjo in spodobnostjo — in z vsem, kar je dobrega v tebi! Oh, Duane, ne stori tega — nikar ne stori!«

»Nobeni tolpi se ne bom pridružil. Ne, sam ostanem. Samoten volk bom, kakor pravijo tu ob meji. Kaj pa morem drugega, Jennie?«

»Oh, sama ne vem. Ali se ne moreš skriti? Ali ne moreš zapustiti Teksasa in iti kam daleč proč?«

»Iz Teksasa ne bi nikoli prišel. Prijeli bi me. Skrival bi se lahko, a človek mora živeti. Oh, Jennie, zame nikar ne skrbi!«

Čez tri dni je Duane toliko okreval, da je mogel z veliko težavo zlesti na konja. Podnevi sta z mnogimi oddihi jahala nazaj proti glavni poti, kjer sta se vnovič skrila, dokler ni bil Duane spočit. Nato sta v temi prijahala iz rimroških dolin in sotesk na plano. Ob zori sta se ustavila pri neki vodi in se utaborila.

Poslej sta jahala vsako noč od prve teme do razsvita, podnevi pa spala. Ko sta prebredla reko Nueces, je Duane vedel, da je Jennie na varnem, on sam pa spet v nevarnosti. Zdaj sta bila v kraju, ki ga ni poznal. Nekje na vzhodu so bile raztresene govedarske farme, a usoda ju je utegnila prav tako pelivesti k posestniku, ki je bil v zvezi z živinskimi roparji, kakor k poštenemu človeku. Duane je upal, da ga sreča tudi pri tej poslednji uslugi, ki jo je mogel storiti Jennieji, ne bo zapustila. Razen tega mu je zbujalo njegovo zdravstveno stanje skrbi. Prezgodaj je vstajal in jahal predaleč in prenaglo. Zdaj je čutil, da utegne vsak trenutek pasti s konja.

Nazadnje je zagledal na daljnjem robu puste, z [illegible] mesquitovci poraščene ravnine nizko kmečko hišico. Obrnil je konja proti njej in zaradi Jennieje pokazal vesel obraz. Spremljevalka je bila videti srečna in žalostna, oboje hkratu. Ko sta se približala, je videl, da je bila domačija kaj ubožna. Toda uboštvo je bilo dokaz poštenosti.

Deteljne njive, sadna drevesa, črepalke na veter in namakalni jarki so obdajali snažno ilovnato hišico. Nekaj otrok se je igralo na dvorišču. Ko so zagledali Duana, so se razbežali. To je bilo značilno za samotnost in negotovost življenja v tem zapuščenem kraju. Duane je videl, kako je stopila na prag najprej ženska in potem mož. Mož, Teksanec s peščenorumenimi lasmi in solnčnimi pegami, je predirljivo pogledal Duana in mu stopil naproti.

»'dan, tujec!« je zaklical, ko je Duane ustavil konja. »Stopita dol, vi pa vaša žena. Hejo, menda niste bolni ali celo obstreljeni, kaj? Dovolite — «

Duane se je sklonil s sedla naprej in napeto pogledal Teksancu v obraz. Zdelo se mu je, da vidi v njem ustrežljivost, prijaznost in spodobnost. Zanesel se je na svoje bistro oko. Toliko da ni padel s konja. Farmar ga je prestregel in ga odvedel h klopi.

»Stopi semkaj, Marta!« je zaklical.

»Mož je bolan. Ne, obstreljen je, ali pa ne vem, kaj so krvavi madeži«.

Jenie je zdrknila s konja in stopila k Duanu. Podoba je bilo, da mora vsak trenutek omedleti.

»Ali ste njegova žena?« je vprašal farmar.

»Ne, samo dekle sem, in on me je rešil iz oblasti razbojnikov. Oh, bled je kako mrlič. Duane! Duane!«

»Buck Duane!« je razburjen vzkliknil kmet. »Tisti, ki je ustrelil Blanda in Allowaya? Za mnogo sem vam dolžnik, mladi človek, in poplačal vam bom«.

Kulturni pregled

Časopis za zgodovino in narodopisje

Pravkar izišli 1 — 2 zvezek 30. letnika zaslužnega mariborskega Časopisa, ki dostojno predstavlja Zgodovinsko društvo in njegova znanstvena prizadevanja, pričanje o nezlomljivi volji, nadaljevati kljub vsem težkočam delo, ki ima že lepo tradicijo. 128 strani obsegajoči zvezek prinaša tri razprave. Dr. Ivan Grafenauer se v daljšem spisu bavi z Gutsmannovim besednjakom (Celovec 1789) in njegovo zbirko slovenskih pregovorov, rekov in prilik. Pisec primerja besednjak z vsemi v Ljubljani se nahajajočimi nemško latinskimi in lat.-nem. slovarji 18. stoletja in ugotavlja s podrobnimi dokazi Gutsmannovo uporabo Adelungovih in Nierembergerjevih slovarjev, medtem ko ena šestina do ena četrtinka besed Gutsmannov prispevek. Črpal je iz koroškega nemškega narečja. Podobno je tudi z Gutsmannovimi pregovori. Njegovi slovenski pregovori so po večini pristni, le tu in tam nekoliko predelani po nemških in latinskih vzorih. Ormoški notar Viktor Skrabar je prispeval razpravo »stara ledinska karta v ormoškem gradu«. Karta, čije posnetek je reproduciran na prilogi, poteka iz l. 1801 in je zanimiv, a doslej še neznan vir za krajevno zgodovino. Na karti so štiri legende, ki jih pisec podrobno tolmači in objavlja na tej osnovi nekatere zanimive podatke za zgodovino Ormoža in Središča. Tretja razprava je Fr. Baša študija o dr. Pavlu Turnerju. Ta markantna slovenska osebnost je bila doslej premalo cenjena in ocenjena: šele z Baševo študijo sta dokončno orisana osebnost in delo dr. Turnerja. Nedvomno lepo dejanje ob desetletnici njegove smrti, ki jo je širša javnost prezrla!

V izvestjih je objavljenih več zanimivih poročil. Tako razglablja univ. prof. dr. B. Saria Saxanu posvečen napisni kamen iz Šmartna na Pohorju in nagrobnik vojaka Tita Plotija Pampila iz Celeje dr. Fran Lorger piše o odkritju rimske vile na Rožnem griču pri Celju. Jakob Soklič objavlja svoje izsledke o slovenjgraškem slikarju Mihaelu Sceoblu in v knjigi bratovščine presv. Rešnjega Telesa v Slovenjgradcu. Josip Mravljak priobčuje nadaljnje gradivo iz vuzeniške zgodovine. F. Baš pa polemizira z Wuttejevimi izvajanji o Mežiški dolini in Spod. Dravogradu.

V rubriki Slovstvo so izšle ocene raznih novih zgodovinskih, narodopisnih in drugih podobnih publikacij. Te ocene so spisali dr. J. Žontar, J. Košar, R. Savnik, Vilko Novak, Fr. Ks. Lukman, dr. J. Tominšek, Fr. Baš, dr. J. Nagy, Fr. Ilešič, Fr. Kovačič in Vojeslav Mole. V Pregledu je med drugim izšel Walterja Schmida nekrolog Ant. pl. Premersteinu. Ilustracije med tekstom in na posebnih prilogah ne izpopolnjujejo samo besedila, marveč tudi prispevajo k prikupni grafični opremi tega časopisa, ki je vreden vse pozornosti in toplega priporočila. —o.

Dva slavjanofila

V ponedeljek zvečer je priredila Ruska Matica v prostorih Francoskega instituta spominski večer ob 75letnici smrti dveh vodilnih osebnosti ruskega slavjanofilskega gibanja: Aleksjeja Homjakova in Konst. Aksakova. Večer je otvoril univ. prof. dr. Bubnov, nakar je povzel besedo univ. prof. dr. Spektorskij, ki je v lepo zasnovanem predavanju orisal splošen značaj slavjanofilskega gibanja in njegovo vlogo v zgodovini ruske nacionalne misli. Dogodki novejšega časa so postavili ta ruski pojav v novo luč in šele sedaj se piše njega zgodovina sine ira et studio. Pregnantno je predavatelj označil tri tipe patriotizma: monarhističnega, državnega in ljudskega in prikazal prve slavjanofile kot izrazite izpovedovalce in oznanjevalce ljudskega patriotizma, ki ga označuje organična zvezanost z rodno zemljo in narodom. Opozarjajoč na primere od Fonvizina v 18. stoletju preko Puškina, Gogolja, Tolstoja in Dostojevskega do najnovejših pojavov je predavatelj naglašal globoko predanost ruskega človeka tako pojmovani domovini in prepričanje o njeni samobitnosti in njenem posebnem zgodovinskem poslanstvu. V slavjanofilstvu je dobil ta poduhovljeni gon domovinske ljubezni etični in religiozni izraz. Predavatelj je pokazal, da so bili slavjanofili po svoji ideologiji izraziti ruski demokrati in da so izprva živeli v najboljšem odnosu s pristaši zapadnjaštva. Bojevito razmerje je nastalo šele v šestdesetih letih, ko so pod plaščem zapadnjaštva prodirale v Rusijo razne destruktivne in protinacionalne zapadne ideje in smeri. Predavanje dr. Spektorskega je nudilo zanimiv vpogled v razvoj ruske nacionalne zavesti.

Drugo predavanje je imel dr. Nikolaj Preobraženskij. Bavil se je predvsem z osebnostjo obeh vodilnih slavjanofilov, ki sta umrla pred 75 leti, povedal pa je tudi mnogo interesantnih podatkov o splošni ideološki in socialni usmerjenosti slavjanofilov in o boju zoper nje sredi 19. stoletja. Nasproti splošno razširjeni sodbi, da je slavjanofilstvo samo odmev nemškega romantizma, je predavatelj poudarjal nekatere njegove samobitne, v ruskem zgodovinskem razvoju utemeljene ideje. Pokazal je, kako sta si Homjakov in Aksakov zamišljala naslonitev ruske kulture na stare tradicije in s to vrnitvijo v rusko pristnost in samorodnost utemeljevala vero da bodo Slovani kot poljedelski narodi prevzeli za Romani in Germani bodoče vodstvo Evrope in sveta. Govoreč o Homjakovu in Aksakovu, je predavatelj omenjal tudi njun vpliv na Slovane izven Rusije in posebej še odmeve slavjanofilstva med Slovenci. Aksakov se je mudil tudi v Ljubljani in je svetoval našim rodoljubom da ustanove Matico. Ob koncu je dr. Preobraženskij označil tudi Masarykovo stališče nasproti slavjanofilom.

Obe predavanji sta vzbudili zasluženo pozornost in priznanje. Vmes sta dr. Preobraženskij in Grigorovič—Barskij recitirala primere iz slavjanofilske poezije, zlasti iz Homjakova, ki je v svojih zanosnih pesmih poveličeval tudi bodočo svobodo alpskih Slovanov (Slovencev). —o.

Zapiski

Slovenski Pravnik. Pravkar je izšla decembrska, zadnja letošnjega letnika, številka našega pravniškega glasila »Slovenskega Pravnika«. Številka je izdana v počastitev zaslug gg. dr. Gregorja Kreka, dr. Rada Kušeja, dr. Milana Škerlja in dr. Metoda Dolenca, profesorjev na juridični fakulteti v Ljubljani, ki so vsi letos izpolnili šestdeset let. Temu dogodku primerno je izbrana vsebina, pa tudi obseg slavnostne številke in slike slavljencev na posebnih prilogah presegajo značaj običajne številke. Posvetilo poudarja v kratkih in jedrnatih besedah zasluge jubilantov, ki so si jih pridobili za domače pravoznanstvo, za novo zakonodajno delo in kot učitelji akademske mladine. Zatem sledi deset razprav, ki so jih spisali absolventi ljubljanske juridične fakultete, učenci jubilantov. To so: 1. Dr. **Stojan Bajič:** Novo nemško delovno pravo. 2. Dr. **Jose Jurkovič:** Materialna pravnomočnost upravnih aktov po našem pravu. 3. Dr. **Viktor Korošec:** Položaj žene po pravu asirske pravne knjige. 4. Dr. **Ciril Kržišnik:** O pravni naravi Epanagoge. 5. Dr. **Gorazd Kušej:** Ministrska odgovornost in njena pozitivnopravna ureditev pri nas. 6. Dr. **Vladimir Murko:** O novejši bančni zakonodalji. 7. Dr. **Leo Pretner:** O kririnških nakaznicah. 8. Dr. **Ivan Tomišič:** Nekaj pogledov na pravno organizacijo plebiscita na Koroškem dne 10. oktobra 1929. 9. Dr. **Josip Voršič:** O valutnih klavzulah. 10. Dr. **Josip Žontar:** Problem lastniških cerkva in samostanov v pravni zgodovini Jugoslovanov. Za temi razpravami poročajo pod rubriko »Književna poročila« dr. **Furlan** o Tasičevem Uvodu u pravne nauke, dr. **Munda** o komentarju k nemškemu sterilizacijskemu zakonu, dr. **Sajovic** o Krekovem Antonu Randi in o Publikacijah rimskega Instituta za zakonodajne nauke. Med raznimi vestmi je omeniti Furlanovo opozorilo na šestdesetletnico univ. prof. Spektorskega, Žontarjevo posmrtnico prof. Jasinskemu in Sajovičevo poročilo o zadnjem pravniškem kongresu. »Slovenski Pravnik« se je s to številko dostojno oddolžil zaslugam imenovanih štirih profesorjev in obenem učinkovito zaključil letošnji letnik.

»Jugoslov. turista« je priobčil v novemberskem zvezku med drugim članek dr Rudolfa Andrejke, »Nacionalni pomen Bleda«, Vlad Regallyja prispevek »Prekrivena snijegom očekuje vas divna Slovenija«, M. M Debelakove »V zasneženem triglavskem pogorju«, Jos. Vandota »Kranjska gora v snježnom zagrljaju«, pesem Borisa Rihteršiča »Zimski Bohinj« M Pevalka »Olimpijski zvon kliče« i. dr. obenem z mnogimi lepimi slikami in beležkami. Slovenski urednik lista je novinar Vladimir Regally v Ljubljani.

RADIO

Četrtek 19. decembra

Ljubljana 12: Odlomki iz zvočnih filmov na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Ztori na ploščah — 14: Vreme, borza. — 18: Francoska glasba (Radio orkester). — 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. R. Kolarič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac ura: Lužiški Srbi in Sokolstvo (iz Beograda). — 20: II. ura francoske glasbe. Predava in na klavirju ilustrira prof. L. M. Škerjanc. — 21: Obisk pri Tolstoju (g. Radivoj Peterlin—Petruška). — 21.20: Breda Šček: Čez Pohorje sinje... — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Petek, 20. decembra.

Ljubljana, 11: Šolska ura: Božična igra (spisal Joža Vombergar). — 12: Balalajke na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila 13. Čas, spored, obvestila. — Bizet »Arležanka«, I. in II. suita (Radio orkester). — 14: Vreme, borza. — 18: Ženska ura: O služkinjah (gdč. Ela Perne). — 18.20: Pablo Casals igra (plošče). — 18.40: Pravna ura: Zaščita upnikov (dr. Jože Voršič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nacionalna ura: Naseljenci in naselja na Kosovem in Metohiji (iz Beograda). — 20: Prenos koncertnega večera iz Zagreba. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. - 22.15: Drago Žagar poje s spremljevanjem Radio jazza.

Beograd 16.20: Plošče. — 17.30: Jazz.— 20: Narodne pesmi. — 20.50: Prenos iz Zagreba. — 22.20: Plošče. — **Zagreb** 12.0: Plošče. — 17.15: Godalni kvartet. — 20: Koncertni večer. — 22.15: Plesna muzika. — **Praga** 19.30: Prenos Verdijeve opere »Macbeth«. — **Varšava** 20.10: Simfoničen koncert. — 22.30: Lahka in plesna muzika — **Dunaj** 12: Plošče. — 15.20: Mladinski koncert. — 16.05: Beethovnove sonate. — 17.30: Kompozicijska ura. — 19: Prenos Wagnerjeve opere »Lohengrin«.— 23.30: Jazz. — **Berlin** 20.10: Koncert orkestra in solistov. — 21: Spevoigra. — 22.30: Prenos iz Stuttgarta. — **München** 20.10: »Svet na tračnicah«. - 22.30: Lauerjeva »Zimska kantata«. — 23.30: Iz Stuttgarta. — **Stuttgart** 20.10: Prenos iz Berlina. — 21: Zvočna igra. — 22.30: Koncert orkestra. — 24: Nočni koncert. — **Rim** 16: Plošče. — 20.50: Veseloigra. — 22.15: Plesna muzika.

Da je mož zadovoljen,

moram za majhen denar dobro kuhati! Vsega tega sem se naučila po nasvetih »ŽENE IN DOMA«. »ŽENA IN DOM« za vsako reč dobro svetuje.

»ŽENA IN DOM« Vam na zabaven način pove, kako se po pameti varčuje.

Pišite upravi »ŽENA IN DOM«, Ljubljana, Dalmatinova ul. 10-n, da Vam pošlje eno številko BREZPLAČNO NA OGLED.

Oglejte si »ŽENO IN DOM«.

Stane skupaj s polo za ročna dela in kroje samo Din 18.—, za četrt leta. Če pa nakažete naročnino Din 68 — za vse leto — DOBITE KRASNO SVILENO RUTO ZASTONJ.

Iz življenja na deželi

Z Jesenic

s— **Podružnici TKS in SPD na Jesenicah priredita drevi ob 20. alpinistično predavanje znanega svetovnega alpinista Krobatha iz Beljaka o uspehih in doživljajih njegove ekspedicije na Kavkaz. Predavanje bo v prostorih Krekovega prosvetnega doma. Predavatelj bo pokazal nad 100 krasnih slik s kavkaških gora. Na predavanje so vabljeni vsi prijatelji planin.**

Iz Hrastnika

h— **Lov v občini Hrastnik-Dol je bil izdražban v torek pri sreskem načelstvu v Laškem za 3010 Din od hrastniške lovske družbe, koje predstavnik je g. Metod Jenko,** rudniški uradnik. Ker je bil oddan lov za tako nizko ceno prijatelji lovskega sporta ne žrtvujejo več toliko kakor nekdaj. Pri znižani zakupnini pa bo občina prikrajšana za kakih 4.000 Din. Zmanjšani dohodek bo treba občini na kak način nadoknaditi.

Naše gledališče

DRAMA

Četrtek 19.: Otroci. B.
Petek 20.: Zaprto.
Sobota 21.: Frak ali Od krojačka do ministra. C.

OPERA

Četrtek 19.: Aida. Red Četrtek.
Petek 20.: Zaprto.
Sobota 21.: Salome. Premiera. Izven.

Ga. **Karena** gostuje v Verdijevi operi »Aida«. Vsa ostala zasedba kakor običajno.

Tenorist dr. Maks Adrian bo gostoval prihodnje dni v naši operi.

»**Salome**« slavno operno delo Richarda Straussa bo v letošnjem repertoarju. Naslovno vlogo poje ga Zlata Gjungjenac. Delo študira kapelnik Stritof. Premiera bo v soboto 21. t. m. Za božične praznike dobimo novo opereto in sicer »Oj ta prešmentani grad«.

Mariborsko gledališče

Četrtek 19.: Malomeščani.
Petek 20.: Zaprto.
Sobota 21.: Vest. Premiera. B.

NE POZABI

DA SE V DOBRI HIŠI PO OBEDU SERVIRA LIKER!

Likerji Pokorny

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našega nepozabnega

ERNESTA KOBLERJA

višjega davčnega upravitelja v p.

na njegovi zadnji poti, izrekamo tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebej se zahvaljujemo zdravniku g. dr. Oražmu za skrbno nego za časa bolezni, čč. duhovščini, g. Ančiku za ganljiv govor ob grobu, Sokolskemu društvu Ribnici za spremstvo z godbo, g. Stanetu Flegarju, odposlancu župe, Gremiju trgovcev za sodna okraja Ribnico in Velike Lašče, Gasilnemu društvu iz Ribnice, načelstvu posojilnice v Ribnici, zastopnikom Ciril-Metodove družbe, Bran-i-bora, dalje zastopnikom davčne uprave iz Ribnice in Kočevja, pevcem iz Ribnice, Sodražice in Kočevja, vsem prijateljem in znancem iz ribniške doline, Velikih Lašč, Kočevja in Sodražice, kakor tudi vsem darovalcem vencev in šopkov.

V Ljubljani, dne 18. decembra 1935.

ŽALUJOČI OSTALI.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovsko pomočnico

mlajšo, sprejmem v trg. z mešanim blagom. Pogoj: vljudnost z vsako stranko. Ponudbe z navedbo plače in sliko pod šifro »Bodočnost«. 27217-4

Boljšo služkinjo

ki zna kuhati in nekaj šivati iščem k trem osebam. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Zanesljiva služkinja«. 27250-1

Služkinjo

pošteno, pridno, vajeno kuhe, hišnih del, predpogoj da ima rada otroka sprejme takoj boljša družina. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čistost«. 27247-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek Din, za dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 12 Din.

Ženska

srednjih let pridna in poštena, išče naposlenje za vsa hišna dela. Dobra perica. Naslov v vseh posl. Jutra. 27240-2

Vajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenko

za trgovino z meš. blagom, sprejmem takoj. Prednost dobre računarke in iz železn. družine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Učenka«. 27130-44

Frizerska vajenka

si želi premenjati učnega mojstra. Učenja ima 16 mesecev. Že precej zmožna v delu pridna in poštena. Ponudbe poslati na ogl. Jutra pod »Vsa oskrba«. 27228-44

Prodam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Smučarji

vse potrebščine najceneje kupite pri Banjai, Miklošičeva c. 20. 27223-6

Perzijske preproge

vozlane nekoliko komadov v veličini 200×300 in 250×350 cm. Prodajno po okasijskih cenah, ogled v izložbi Državne tkalnica, Šelenburgova 7. 27153-6

Nekaj briljantnih stvari

boa iz srebrne lisice in šalovratnik ter muf sil. poceni prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 27233-6

Najprimernejša božična darila

so: listnice, denarnice, tobačnice, ročne, šolske, spisne in potne torbice, kakor tudi potni kovčki, v največji izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 27096-6

Ostanki!

Paket C. Ostanki zimskega blaga za žensko perilo (flanel), zimski cvirnati barchent za 1 obleko in ostanek finega blaga za eno celo žensko obleko. Skupno samo Din 135.-. Pišite takoj, dokler še na zalogi. Razpošiljamo poštnine prosto, samo po povzetju. Tekstil Slavija, Maribor, Kralja Petra trg 4. 26927-6

Gramofoni in plošče

poceni pri Banjai, Miklošičeva c. 20. 27222-6

Smučj in sanke

dobite najugodneje pri izdelovalcu Matej Fajfar, Trnovska ul. 25. Tel. 34-10. 27248-6

Poceni!

	Din
5 kg kljukane gosi	70.-
5 kg Ia gosje masti	100.-
5 kg Ia svinjske masti	70.-
5 kg domače salame	75.-
5 kg domačih klobas	80.-
5 kg domače slanine	75.-
5 kg pitanega purmana	75.-
5 kg pitane pure	75.-

Razpošilja po pošti franko v vsak kraj A. Majerovič, Conoplja. 27139-6

Pohištvo

Hrastovo spalnico

prodam za nizko ceno radi preselitve. Naslov v vseh posl. Jutra. 27253-12

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šampanjske steklenice

prazne kupujem v vsaki količini. DRUFOVKA, Tyrševa 15/I. Tel. 29-52. 27227-7

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice

prodaste ali kupite **najbolje** potom moje pisarne. Solidno poslovanje. Priložite znamke.

Rudolf Zore

Ljubljana, Gledališka ul. 12. Telefon 38-16.

Za knjižice

Kmetske posojilnice ljublj. dobavi fino pohištvo znano mizarsko podjetje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fino pohištvo«. 310-16

Posojilo 30.000 Din

išče nujnim potom trgovsko podjetje z 10% odplačilo po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra »Sigurno naloženo« 27220-16

Hranilno knjižico

Ljubljanske kreditne banke cca 40.000 Din kupim proti takojšnjemu izplačilu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj plačam« 27224-16

Družabnika

z gotovino iščem za dobro vpeljano špecerijsko in kolonialno veletrgovino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gotovina 200« 27243-16

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice ljubljanske 150.000.- Okrajne posojilnice Ormož 32.000.- Ljudske posojilnice v Celju 220.000.- Savinjske posojilnice v Žalcu 25.000.- Okrajne hranilnice Slov. Bistrica 50.000.- Mestne hranilnice Radovljica 40.000 in gornjesavinjska pos. Mozirje 18.000.- prodam proti takojšnjemu plačilu. prevzamem pa 200 komadov obveznic Vojne škode. Knjižice in Vojna škoda se obračuna po dnevnem tečaju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hranilne knjižice za Vojno škodo« 27244-16

Din 300.000.-

posojila na vknjižbo na prvem mestu za krajšo dobo iščem. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko» Hipoteka 300«. 27256-16

Din 100.000 posojila

iščem proti popolni varnostni garanciji in primernim obrestim. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Sigurno 100« 27257-16

Lokali

Trgovino

z mešanim blagom 40 minut od žel. postaje, poleg farne cerkve in šole, dobro vpeljano, brez konkurence oddam s 1. januarjem v najem. Potrebno za prevzem okrog 35.000 Din. Najemnina 250 Din mesečno. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Zelo redka priložnost«. 27056-19

Posest

Hišo

odnosno parcelo, tudi obremenjeno kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana-predmestje« 27229-20

Hišo ali parcelo

ca. 1000 m² v Medvodah ob drž. cesti, kupim. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod šifro »Lepa lega«. 27218-20

Razno

Sveže najfinejše norveško **RIBJE OLJE** iz lekarne **DR. G. PICCOLIJA V LJUBLJANI** — se priporoča bledim in slabotnim osebam.

PRIMERNA BOŽIČNA DARILA — ROBERT GOLI — ŠELENBURGOVA 3

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri **I. POGAČNIK** Bohoričeva ul. št. 5

ČOKOLADA

TAKO JE IZVRSTNA DA SE V USTIH TOPI

HIS MASTER'S VOICE

Pravkar je dospel najnovejši model za 1936!

HIS MASTER'S VOICE radio aparat,

KI JE PRAVO ČUDO MODERNE RADIO-TEHNIKE,

MODEL 471 ŠESTELEKTRONSKI SUPERHETERODIN,

sprejema na vseh valovnih dolžinah. S tem novim aparatom lahko sprejemate zanesljivo vsak zaželjeni program v popolnoma točni reprodukciji kakor nikoli doslej.

Prepričajte se sami! Pridite, poglejte in poslušajte to najnovejšo pridobitev angleške radio-industrije.

Vse elektronke, kakor tudi vsi deli vedno na zalogi.

Zahtevajte v vsaki trgovini te stroke brezobvezno predvajanje in prospekte kakor tudi pri generalnem zastopstvu za Jugoslavijo:

M. MAJSTOROVIĆ,

ZASTOPNIK

THE GRAMOPHONE Co. LIMITED,

ZAGREB — AMRUŠEVA UL. 5.

Sestrici in Bratcu

Stanovanje odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisob. stanovanje

komfortno oddam za februar. Natančneje v Menjalnici, Tyrševa cesta 31. 27236-21

Stanovanje

dveh sob kuhinje in pritiklin, oddam mirnemu zakonskemu paru v vili 1. I. 1936. Naslov v vseh posl. Jutra. 27234-21

Trisob. stanovanje

s pritiklinami, plinom, se odda s februarjem. Ogledati takoj, Karlovška 20/I. levo, med 12. in 15. uro. 27255-21

Dijaške sobe

Dijakinjo

sprejmem v dobro oskrbo v sredini mesta za mesečno Din 450. Naslov v vseh posl. Jutra. 27237-22

Sobo odda

Sobo

lepo opremljeno takoj oddam v mestu gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 27238-23

Dve gospodične

sprejmem na stanovanje in hrano. Naslov v vseh posl. Jutra. 27240-23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prazno sobo manjšo

iščem za takoj. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točna plačnica«. 27235-23a

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah **Černe - juvelir** Ljubljana, Wolfova ulica 3

Izgubljeno

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Papirnatega denarja

večjo svoto sem izgubil dne 17. 12 zjutraj v Kranju od tov. Prešeren do kolodvora. Pošten najditelj naj ga vrne proti lepi nagradi. M. Lužar Kranj 27219-28

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lovski pes

nemški kratkodlak, temno rujave barve, ki sliši na ime Črt, se je izgubil. Oseba katera bi tozadevno kaj vedela naj to javi lastniku Zupančič Iv. Ljubljana, Kersnikova 3. 27242-27

Razno

Najlepša darila

za Božič in Novo leto kupite najceneje pri **TIČARJU** Ljubljana, Šelenburgova 1, in Sv. Petra cesta 26.

Telefon **2951**

PREMOG DRVA in KARBOPAKETI

IV. SCHUMI Dolenjska cesta

NA DROBNO — **DECEMBER 24** — NA DEBELO

ALKO-LIKERJI, ALKO-BRANDY

ALKO-VERMUT ALKO-ŽGANJE

GOSPOSVETSKA 13.

KOLIZEJ, DVORIŠČE.

Kdor oglašuje ta napreduje!

NOVOST ZA SMUČARJE

Za božično darilo

JAX - vzpenjalka

Din 60.—.

Dobi se pri tvrdki IVAN JAX in sin, Ljubljana, Gosposvetska c. 2 in »Sport Kmet« Aleksandrova c.

Najslajša in najboljša

krepilna pijača je

BERMET — VINO,

črnina iz Fruške gore,

Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite to špecijaliteto svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora.

Med mestom in deželo

posreduje Jutrov mali oglasnik

UŽITEK — „OLLA" Gum..? — VEŠELJE — GOTOVOST — ZANESLJIVOST

ZAHVALA

Za številne pismene in ustmene izraze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi naše nadvse ljubljene in nenadomestljive soproge, matere, tete in tašče, gospe

ANTONIJE KOKOL,

roj. ŠEPETAVC

se tem potom vsem prav prisrčno zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo čč. duhovščini, zlasti č. g. dekanu msgr. dr. Kruljcu za ganljive tolažilne besede ob odprtem grobu, g. zdravniku dr. Čedetu za požrtvovalno skrb za časa bolezni pokojne, pevskemu društvu »Hum« za presunljivo petje, gg. zastopnikom društev in korporacij, darovalcem prelepega cvetja in vencev ter končno vsem številnim znancem in prijateljem od blizu in daleč, ki so drago pokojnico prišli kropit, in jo v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

V Laškem, dne 18. decembra 1935.

ŽALUJOČI OSTALI.

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

23

Ali jój, sredi ganljivega trenutka so mahoma vdrle v kitov gobec velike množine vode, in voda se je tako nevarno dvignila, da je nesrečnike z glavami pritisnila ob nebo velikanske živali. Očividno se je bil kit potopil in zajel polno žrelo vode.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Aloja Novak. — Vsi v Ljubljani